

ЯК СПРАЧАЦА
З ПАЖЫЛЫМІ
СВАЯКАМІ
ПРАВІЛЬНА **Сямейная**

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БАЦЬКОЎСКАЯ
ХАТА
НЕ ПРАДАЕЦЦА?

Сямейная

19 МАЯ 2022 г.

ЧАЦВЕР

№ 96 (29718)

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр БАРАУЛЯ,
намеснік міністра спорту
і турызму:

«У краіне штогод праводзіцца больш за 13 тысяч спартыўна-масавых мерапрыемстваў з удзелам дзясяткаў тысяч прыхільнікаў здаровага спосабу жыцця. У даковідны перыяд на масавыя старты выходзіла да 150 тысяч чалавек, потым у сувязі з пандэміяй каранавіруса колькасць спаборніцтваў і іх удзельнікаў крыху зменшылася, але цяпер усё наступова вяртаецца ў нармальнае рэчышча. У Беларусі ёсць дзяржаўная праграма развіцця фізічнай культуры і спорту да 2025 года. У ёй, у прыватнасці, стаіць задача ўключыць у заняткі фізкультурай больш як 25 працэнтаў насельніцтва. Вялікая ўвага звернута на развіццё спартыўнай інфраструктуры ва ўсіх рэгіёнах краіны. Летась было адкрыта каля дзесяці фізкультурна-аздараўленчых цэнтраў, а ў будучыні яны з'явяцца яшчэ ў многіх населеных пунктах».

Сяўба на пагорках

У трактарыста сельгаспрадпрыемства «Заскавічы» Маладзечанскага раёна **Міхаіла ДОУГАГА** працоўны стаж сорок чатыры гады. У чатырнаццаць гадкоў, калі быў яшчэ ў восьмым класе, яму даверылі руль трактара, каб дапамагачь калгасу на сяўбе.

— Я родам з Клічаўскага раёна, з дзяцінства марыў быць механізатарам, скончыў сярэдняе прафесійна-тэхнічнае вучылішча, адслужыў у арміі, а потым пачаўся мой доўгі працоўны шлях вясковага трактарыста, — кажа Міхаіл Аркадзевіч у кароткай размове на вясковым полі, дзе сее кукурузу.

Маладзечанская зямля стала яму роднай. Кожнае поле, кожны гектар ворыўнай зямлі ў «Заскавічах» механізатар ведае да драбніцы — на гэтых пагорках шмат гадоў арэ і барануе, сее і косіць. Ужо на пенсіі, але, як у маладосці, ахвотна дапамагае роднаму прадпрыемству.

Фота **Анатоля КЛЕШЧУКА.**

КОРАТКА

- Кантракты на \$55 млн падпісаны па выніках першага дня візіту беларускай дэлегацыі ў Азербайджан.
- Пасяджэнне Савета кіраўнікоў урадаў СНД адбудзецца 20 мая ў анлайн-рэжыме.
- У Беларусі прыём дакументаў у ВНУ пачнецца 18 ліпеня.
- У Беларусі за суткі ўзбуджана дзевяць крымінальных спраў па фактах тэлефонных махлярстваў.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

Узаемадзеянне

ПЛЮСЫ ЛІЧБАВАЙ БУДУЧЫНІ І БЯСПЕКІ

абмяркоўваюць
эксперты
на II Міжнародным
лічбавым форуме
#GBC (Дзяржава.
Бізнес. Грамадзяне)
у сталіцы

Штучны інтэлект, электронны ўрад, смарт-энергетыка, беспілотныя тэхналогіі, біяметрычная ідэнтыфікацыя... Пра гэтыя і іншыя дасягненні і напрамкі развіцця лічбавізацыі, а таксама неабходнасць стварэння засцярогі ад кібератак і ўплыву на свядомасць чалавека разважалі эксперты на II Міжнародным лічбавым форуме, які праходзіць у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

СТАР. 3

Па палічках

У СТАЛІЦЫ АКТЫЎНА СКУПЛЯЮЦЬ КВАТЭРЫ. ЦІ НАДОУГА ГЭТА?

Пасля значнага вясновага «хапуна» на майскія святы рынак злёгка астыў. Падобнае назіраецца і ў рэгіёнах

З ЧАГО ЁСЁ ПАЧЫНАЛАСЯ

Пачатак года для рынку нерухомасці быў выдатным. За першыя 55 дзён колькасць прададзеных кватэр ставіла рэкорды — ніколі так шмат жылля ў Мінску ў зімовы час не прадавалася. На такім фоне цэны не раслі, што толькі на першы погляд здаецца дзіўным. Галоўная прычына дадзенай з'явы ў тым, што прапанова як новабудуляў, так і другаснага жылля таксама біла ўсе рэкорды. Але здарыўся крызіс на сумежнай тэрыторыі, і рынак нерухомасці Беларусі стаў.

У канцы лютага на рынку здарыўся ступар, пакупнікі здранцвелі. Потым адбыўся рэзкі рост курса долара, што таксама напалохала грамадзян, таму здзелак было менш, чым звычайна. Але, па даных Нацыянальнага кадастравага агенцтва, за сакавік колькасць здзелак была прыстойнай — каля 1100 аб'ектаў. Але трэба разумець, што гэта здзелкі, якія стартавалі яшчэ да крызісу.

СТАР. 4

Парламенцкі дзённік

Наталля КАЧАНОВА:

«Голас парламентарыяў павінен мацней гукаць на міжнароднай арэне»

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова сустрэлася з дэлегацыяй Заканадаўчага сходу Ніжагародскай вобласці. Спікер падкрэсліла, што гэта першая падобная сустрэча для членаў Савета Рэспублікі сёмага склікання. Па яе словах, гэта павінна стаць традыцыяй. «Нас звязвае агульная гісторыя, агульнае мінулае і абсалютна дакладнае бачанне таго, як мы павінны супрацоўнічаць сёння. У гэтым няма ніякага сумнення. Канешне, задаюць танальнасць прэзідэнты нашых краін, візіты на вышэйшым узроўні. І ўжо стала добрай традыцыяй, калі губернатары прыязджаюць да нас у Беларусь. Думаю, што нам, парламентарыям, трэба больш цесна працаваць у гэтым напрамку. Прынятыя на Вышэйшым дзяржаўным праграмы павінны рэалізоўвацца, чым мы і займаемся сёння. Немалаважная роля ў гэтым адводзіцца і нам, парламентарыям», — заўважыла Наталля Качанова.

Паводле яе слоў, паколькі Савет Рэспублікі — орган тэрытарыяльнага прадстаўніцтва, рэгіянальнае супрацоўніцтва набывае асабліва значнасць. Сёння існуе 24 пары гарадоў-пабрацімаў Беларусі і Расіі. «Гэта вельмі важна. Менавіта там пачынаецца ўзаемадзеянне паміж нашымі народамі. Народная дыпламатыя — гэта, мабыць, самае асноўнае», — адзначыла Старшыня Савета Рэспублікі. Наталля Качанова падкрэсліла, што беларускім парламентарыям таксама трэба ініцыяваць такія рабочыя паездкі ў расійскія рэгіёны.

Наталля Качанова звярнула ўвагу, што ва ўмовах санкцый і

знешняга ціску Беларусь і Расія павінны яшчэ больш шчыльна ўзаемадзейнічаць. І заяўляць на ўсіх міжнародных узроўнях, там, дзе ёсць магчымасць, пра тое, што адбываецца ў адносінах да нашых краін. «Мы бачым, як сёння скажаецца гісторыя, як скажаецца тое, што адбываецца ў нашых краінах... Мы шмат прынялі зваротаў у 2020 годзе, калі ў нас адбыліся гэтыя падзеі. Мы шмат звярталіся да нашых калегаў у міжнародных арганізацыях, да парламентарыяў. Але, на жаль, яны не жадаюць гэта чуць, гэта проста брудная палітыка, нацэленая на тое, каб разбурыць

нашы краіны. Гэтага дапускаць нельга, таму голас парламентарыяў павінен мацней гукаць на міжнароднай арэне. І тое, што сёння мы падтрымліваем адно аднаго, сведчыць аб тым, што гэта трэба працягваць, і працягваць больш інтэнсіўна, — сказала Старшыня Савета Рэспублікі.

Спікер нагадала пра падрыхтоўку дзевятага Форуму рэгіёнаў і Расіі, які будзе праходзіць у Гродне. Сёлётнаю тэму «Рэгіянальнае супрацоўніцтва і роля ў паглыбленні інтэграцыйных працэсаў» яна назвала вельмі важнай. Таксама ў гэтым годзе будзе рэалізаваны сумесны праект Беларусі і Расіі «Цяжкія памяці». У яго рамках 100 расійскіх і беларускіх дзесяцікласнікаў разам праедуць па гарадах Расіі і Беларусі. Старт будзе дэдаваны ў горадзе Брэсце і завершыцца 3 ліпеня ў Мінску, у Дзень Незалежнасці Беларусі. «Нам трэба падуумаць, якія яшчэ ініцыятывы ва ўзаемадзейні дэпутатаўка корпуса і парламентарыяў Расіі і Беларусі ўкараняць у нашу супрацоўніцтва. Гэта трэба рабіць, і гэта будзе правільна», — адзначыла Наталля Качанова.

Валерыя СЦЯЦКО.

Да ўзмацнення ўзаемадзеяння

У парламентах Беларусі і Венесуэлы будзе адноўлена дзейнасць групы дружбы

Адпаведнае пісьмо з пажаданнем аднавіць дзейнасць рабочых груп паміж парламентамі дзвюх краін ад прэзідэнта Нацыянальнай асамблеі Венесуэлы на днях атрымаў Старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка. Пра гэта ён расказаў падчас сустрэчы з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Венесуэлы ў Беларусі Франклінам Рамірэсам АРАКЭ.

«Я цалкам падзяляю меркаванне Старшыні Нацыянальнай асамблеі Венесуэлы аб неабходнасці рэвізіі і актывізацыі міжпарламенцкага дыялогу паміж Беларуссю і Венесуэлай. Нашы адносіны былі выбудаваны на пазітыве, салідарнасці, дружбе, падтрымцы ў міжпарламенцкіх арганізацыях», — сказаў Уладзімір Андрэйчанка.

Кіраўнік ніжняй палаты парламента папрасіў пасла перадаць венесуэльскаму калегу, што Беларусь, са свайго боку, таксама стварае рабочую групу. Узначальнік яе дэпутат Сяргей Клішчэвіч, персанальны склад будзе сфарміраваны ў хуткім часе.

Паводле Уладзіміра Андрэйчанкі, беларуска-венесуэльскай сустрэчы ў парламенце становяцца традыцыяй, што з'яўляецца добрым знакам для далейшага развіцця супрацоўніцтва краін, наладжвання цесных палітычных, гандлёва-эканамічных, гуманітарных сувязяў.

«Венесуэла для Рэспублікі Беларусі з'яўляецца ключавым, перспектывным партнёрам у Лацінаамерыкан-

скім рэгіёне. Мы вельмі цэнім дружбу, што склалася з вашай краінай і вашым народам, — дадаў Старшыня Палаты прадстаўнікоў. — Летась прэзідэнты нашых краін назначылі сваіх спецпрадстаўнікоў, якія абмяняліся візітамі. Як вы ведаеце, намечаны шляхі актывізацыі міжурадавых адносін, перазапуску эканамічных праектаў. У нас у машынабудаванні, сельскай гаспадарцы, будаўніцтве былі створаны сумесныя праекты. Важна, што спецпрадстаўнікі вызначылі шляхі і кірункі нашага далейшага супрацоўніцтва».

Франклін Рамірэс Араке, у сваю чаргу, пагадзіўся, што назначэнне прэзідэнтам спецпрадстаўнікоў са дзейнічал перазапуску адносін паміж краінамі. Па яго словах, менавіта дзякуючы гэтым асобам летась у Каракасе адбылося вясёлае пасяджэнне беларуска-венесуэльскай камісіі высокага ўзроўню, у выніку работы якой былі намечаны канкрэтныя планы на 2022 год.

«Мы спадзяёмся, што гэтая работа дазволіць выйсці на правядзенне сустрэч на самым высокім узроўні і нам удасца правесці эканамічны форум у рамках дзевятага пасяджэння беларуска-венесуэльскай камісіі высокага ўзроўню. Мы з аптымізмам глядзім на магчымасць сустрэчы кіраўнікоў краін у гэтым жа годзе, — сказаў пасол. — Важным момантам для нас з'яўляецца стварэнне рабочай групы паміж парламентамі. Гэта яшчэ адзін крок да ўзмацнення нашага ўзаемадзеяння на палітычным фронце».

Марыя ДАДАЛКА.

Ад машынабудаванчага кластара да «МАЛОЧКІ»

Прэм'ер-міністр Беларусі Раман ГАЛОУЧАНКА падчас рабочага візіту ў Азербайджан сустрэўся з прэм'ер-міністрам гэтай краіны Алі АСАДАВЫМ. Раман Галоўчанка адзначыў, што візіт у Азербайджан беларускай урадавай дэлегацыі накіраваны на тое, каб звернуць гадзіннік, абмеркаваць, як рэалізоўваецца дамоўленасці, дасягнутыя кіраўнікамі дзяржаў. «Мы прывезлі з сабой значны пакет прапановаў, які хацелі б прадставіць на разгляд, каб закласці напрамку супрацоўніцтва на найбліжэйшую перспектыву», — перадае яго словы БелТА.

Раман Галоўчанка звярнуў увагу на важнасць рэалізацыі сумесных кааперацыйных праектаў у прамысловасці. Як прыклад — эфектыўная мадэль ўзаемадзеяння беларускіх машынабудавнікоў з Генджынскім аўтамобільным заводам. За гды сумеснай работы на базе гэтага прадпрыемства выпушчана больш як 12 тысяч трактароў і звыш чатырох тысяч іншых адзінак тэхнікі. «Лічым правільным рух у бок стварэння на базе гэтага прадпрыемства машынабудаванчага кластара з удзелам беларускіх вытворцаў іншай тэхнікі, напрыклад, збожжаўборачнай, кормаўборачнай. На гэтай жа пляцоўцы маглі б выпускаць прыпальныя агрэгаты да сельгас-тэхнікі, электробусы», — прапанаваў беларускі прэм'ер-міністр.

Згадаў ён таксама харчовую праблему ў свеце. «Мы зацікаўлены як у развіцці сваіх заставак у Азербайджан (малочнай, мясной прадукцыі), так і ў пастаўках азербайджанскай плодагародніннай прадукцыі ў Беларусь», — дадаў кіраўнік беларускага ўрада.

Падзея

ДАРОСЛЫ ЮБІЛЕЙ У ПІЯНЕРАЎ

19 мая спаўняецца 100 гадоў з Дня стварэння піянерскай арганізацыі. За гды існавання піянерскага руху ў ім удзельнічала больш за 200 мільянаў хлопчыкаў і дзяўчынак.

На сучасным этапе непадушныя традыцыі савецкіх піянераў у нашай краіне працягвае грамадскае аб'яднанне «Беларуская рэспубліканская піянерская арганізацыя», якая з'яўляецца самай масавай дзіцячай арганізацыяй у краіне. Піянерскі рух ахоплівае ў Беларусі больш за 600 тысяч дзяцей і падлеткаў: гэта акцыябра-ты ва ўзросце ад 7 да 10 гадоў і піянеры ва ўзросце ад 10 да 14 гадоў. Адна з галоўных традыцый піянераў — «Ні дна без добрых спраў!». Піянеры заўсёды дапамагаюць тым, каму патрэбна дапамога, бо ад кожнай добрай справы свет вакол становіцца крышачку шчаслівейшы і змяняецца да лепшага! Цімураўскі рух сёння — гэта шэфства над дзіцячымі дамамі, бальніцамі, дзіцячымі садкамі, дапамога ветэранам ваіны і працы... Для піянераў дзейнічаюць Закон слова (іх словы не разыходзяцца са справамі), Закон гонару (піянер беражэ сваё добрае імя і гонар піянерскай арганізацыі), Закон сяброўства (піянер паважвае мерка-

Куток у кабінце грамадскіх арганізацый 43-й сталічнай гімназіі, прысвечаны гісторыі піянерскага руху.

ванне таварышаў і верны сябрам) і іншыя.

Як расказала старшыня Цэнтральнага савета Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі, сакратар ЦК БРСМ Аляксандра ГАНЧАРОВА, векавы юбілей — добрая нагода для дарослых прыгадаць сваё піянерскае мінулае, школьныя сяброў і добрыя справы, што рабіліся разам, ваенна-патрыятычную гульні «Зарніца» і піянерскія вогнішчы з піянерскімі песнямі. А для будучага пакалення гэта будзе яркае свята, да якога, дарчы, могуць далучыцца ўсе ахвотныя.

Раніцай 19 мая лідары і актывісты Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі ўскладуць кветкі да манумента Перамогі. Цырымонія стане сімвалам памяці аб усіх дзецях, якія загінулі ў гды

Вялікай Айчынай ваіны, аб піянерах-героях. Пад суправаджэнне ваеннага аркестра рота ганаровай варты ўскладзе вянок да манумента Перамогі, побач з якім ляжыць 100 гваздзікаў ад прадстаўнікоў дзіцячай арганізацыі.

Напрыканцы памятнай акцыі ўсе прысутныя ўшануюць загінулых хвілінай маўчання, а піянеры аддадуць урачысты салют героям.

Таксама ў гэты дзень у нацыянальным выставачным цэнтры «БелЭкспа» пройдзе фестываль «Тэрыторыя дзяцінства», які аб'яднае каля 2000 піянераў і акцыябра-ты з усёй краіны: пераможцаў інтэлектуальна-забавяльнай гульні «Піянерскі КВІЗ», фіналістаў VII Рэспубліканскага агляду-конкурсу «Лідар года», прызёраў фестывалю «Агеньчык

запрашае сяброў», прадстаўнікоў дзіцячых палат, лідараў, актывістаў руху і проста яркавых і крэатыўных школьнікаў. Яго дэвіз — «Будучыня пачынаецца тут!».

На галоўнай фестывальнай сцэне выступяць найлепшыя дзіцячыя калектывы і хэдлайнеры беларускай эстрады, пройдуць інтэрактыўныя праграмы. Абудзецца фінал рэспубліканскага конкурсу «Піянер года 2022», які ўключае конкурсныя заданні: «Візітоўка», «Лідар будучыні», «ТікТок-партфолія», «IQ-прэзентацыя» і «Талент».

Адной з галоўных фішак стане чэк-ліст «10 рэчаў, якія варта зрабіць на фестывалі «Тэрыторыя дзяцінства». Для яго праходжан-ня хлопцам і дзяўчатам трэба будзе наведваць тэматычныя кластары, выканаць заданні і сабраць дзесяць стыкераў. Запоўнены чэк-ліст дазволіць стаць удадальнікам святочнага падарунка ад арганізатараў. На кластары удзельнікі чакаюць віртуальныя фотазоны, майстар-класы ад знакамітых экспертаў, настольныя гульні, фотазоны «Інстаграм» і TikTok, хэлі-графіці, авіясімулятары і многае іншае.

«А яшчэ мы заўтра пачнем новую піянерскую песню, напісаную спецыяльна да юбілея, — паабяцала Аляксандра Ганчарова. — Увогу-

ле, усіх удзельнікаў і гасцей чакае шмат сюрпрызаў і сустрэч з цікавымі людзьмі...»

Таксама ў гэты дзень на плошчы Дзяржаўнага сцяга пройдзе піянерскі флэш-моб «Сімвалы май краіны». У 15 гадзін удзельнікі фестывалю «Тэрыторыя дзяцінства» збяруцца на плошчы пад сучасны піянерскі хіт «Будучыня за намі». Зададуць тон танцу прадстаўнікі сталіцы, а потым да іх далучацца піянеры з усіх рэгіёнаў краіны. Усяго акцыя аб'яднае каля тысячы школьнікаў. У завяршэнне флэш-мобу ўдзельнікі разгорнуць 12-метровыя палатнішча Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь «Як сімвал будучыня здзяйснення маладога пакалення на карысць Радзімы».

Па выніках дня абудзецца ўзнагароджанне ўсіх удзельнікаў дыпламамі пераможцаў у розных намінацыях. Найлепшы піянер краіны стане ўладальнікам дыплама Гран-пры, а лідар Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі Аляксандра Ганчарова ўручыць лаўрэату ўрачысты нагрудны знак «Заўсёды гатовы!».

Яркім завяршэннем фестывалю стане піянерская дыскаца «Будзь у камандзе» з неонавым шоу, розыгрышам і сэтамі ад найлепшых дыджейў сталіцы.

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

ПЛЮСЫ ЛІЧБАВАЙ БУДУЧЫНІ І БЯСПЕКІ

ДОМА, НА РАБОЦЕ, У СВЕЦЕ

Лічбавыя тэхналогіі пачынаюць адыгрываць усё большую ролю як у штодзённым жыцці грамадства, так і ў забеспячэнні бяспекі, канкурэнта- і абароназдольнасці дзяржавы, заўважыў **Уладзімір ГУСАКОЎ, старшыня прэзідыума НАН Беларусі**, які расказаў пра плюсы пераходу да «лічбы».

— Для дзяржавы лічбавыя эксістэмы — гэта мадэрнізацыя эканомікі і вытворчых працэсаў і тэхналагічная незалежнасць. Бізнес атрымлівае ад лічбавізацыі доступ да новай кліенцкай базы і зручныя сэрвісы, інфармацыйную празрыстасць, хуткасць транзакцый і выхад на новыя рыначныя нішы. Для грамадзян лічбавыя працэсы азначаюць спрашчэнне і паскарэнне задавальнення іх патрэб і нівеліроўку тэрытарыяльных бар'ераў пры атрыманні тавараў і паслуг. Сучасныя тавары неўзабаве змогуць друкавацца на 3D-прынтары пад персанальны заказ пакупніка.

Пра тое, што сучасныя інавацыйныя тэхналогіі прымяняюцца ў нашым жыцці не толькі віртуальна, але і рэальна, сведчыць, напрыклад, вопыт БелАЗа: на яго машынах выкарыстоўваюцца электрапрыводы, там працуюць акумулятарныя самазвалы, дзе кіраванне ажыццяўляецца эксістэмай зарадка з магчымацю рэкуперацыі. Першы цалкам электрычны кар'ерны самазвал, створаны для рынку, дзе існуе праблема са шkodнымі выкідамі, у трэцім квартале сёлета ўжо будзе выпрабаваны ў рэальных умовах работы.

— Большасць апаратна-праграмных комплексаў на самозвалах — айчынай ці расійскай вытворчасці. А санкцыйны ціск даў нам час для пошуку новых тэхнічных магчымасцяў. Распрацоўкі ў галіне электронных кампанентаў не спыніліся, а спецыялісты пераарыентаваліся на новыя рынкі збыту, — падкрэсліў **Аляксандр БАЦВІНІКАЎ, першы намеснік генеральнага дырэктара па стратэгічным развіцці, інавацыйнай дзейнасці і інфармацыйных тэхналогіях БелАЗа**.

«Лічба» робіць жыццё прасцейшым, аднак не адразу — спачатку ідзе няпрэсты працэс прывыкання да яе. Бадай што самая алічбаваная галіна ў Беларусі — банкаўская, і яна будзе развівацца далей. У прыватнасці, у банкаў-

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

скую практыку мяркуецца ўкараніць ID-карткі і біяметрычныя дакументы. А яшчэ — перавесці сёлета ў электронны выгляд 131 адміністрацыйную працэдур, а да 2025-га — каля 700.

АХОВА КІБЕРПРАСТОРЫ

Лічбавізацыя многае стварае, аднак многае і разбурае, у прыватнасці, наша ўяўленне аб звыклых рэчах, а называеце робіць неабходным. Хуткасць асваення новых тэхналогій — аснова эканамічнага развіцця, вынікі якой дазваляюць забяспечыць больш высокую якасць жыцця людзей, лічыць **Валерый ІВАНОЎ, кіраўнік спраў Прэзідэнта**, гаворачы пра пераадоленне нашай краінай лічбавага адрыву ад іншых дзяржаў.

Аднак лічбавізацыя яшчэ жмае мець шэраг негатыўных наступстваў для культуры і грамадства праз трансфармацыю ладу жыцця, каштоўнасцяў і формаў узаемадзеяння людзей, лічыць эксперты.

— Чалавецтва жыве ва ўмовах трансфармацыі самых базавых і, здавалася б, непахісных асноў палітычнай, эканамічнай і тэхналагічнай свабоды. Рэальны свет ператвараюць у дадатак да ілюзорнага жыцця па той боку экрана. У выніку чалавек становіцца аб'ектам для маніпуляцыі. Нам патрэбныя стратэгіі супрацьстаяння гэтым выклікам і пагрозам, — упэўнены **Уладзімір Гусакоў**.

Пра кібератакі і неабходнасць іх стрымлівання праз наяўнасць адпаведнай сістэмы засцярогі казаў і **Яўген ЛІПЛЯНІН, прадстаўнік Аператыўна-аналітычнага цэнтры прэзідэнта**. Ён падкрэсліў неабходнасць пастаяннага маніторынгу інтэрнэт-прасторы арганізацыямі, якія абслугоўваюць сайты, і прапанаваў стварыць Нацыянальны цэнтр маніторынгу кібербяспекі і рэагавання на кіберінцыдэнты.

А вось у БДУ яшчэ ў 2018-м стварылі савет па лічбавай трансфармацыі ўніверсітэта і пачалі работу ў дадзеным кірунку. Працуе і ўдасканальваецца сістэма «Аналітычнае інфармацыйнае асяроддзе БДУ», якая ўключае ў сябе кіраванне шматлікімі працэсамі: наступленне ва ўніверсітэт, размеркаванне, аператыўны доступ да фінансавана-эканамічных паказчыкаў, генерыванне даходаў ВУН, планаванне расходаў і іншае, заўважыў **Андрэй КАРОЛЬ, рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта**, і падкрэсліў важнасць навыку знаходзіць зерне праўды.

— Лічбавізацыя — гэта стэрэапрацэс. Хуткасць становіцца ўсё больш — чалавецтва развіваецца з хуткасцю 16 тысяч чалавек у гадзіну. І гэта адбываецца і на аб'ёмах інфармацыі, і на недахопе часу, і на тым, што чалавек не паспявае за зменамі. Таму працэс лічбавізацыі запатрабаваны для супрацьдзеяння маніпуляцыям асобай з боку знешняга асяроддзя, што мы сёння масава і назіраем. І гэта задача ў тым ліку такіх кангнітыўных інфармацыйных тэхналогій. Для гэтага мы ствараем на аснове зменных планаў па лічбавізацыі ўніверсітэта свае аналітычныя экспертныя клубы, у тым ліку сярэд студэнтаў.

Зямны шар фактычна звязуецца да памераў працягнутай далоні, у якую змяшчаецца смартфон ці іншая прылада доступу да інфармацыі. А ўмовы ўзаемазвязанага свету дыктуюць новыя фарматы кааперацыі і ўзаемадзеяння не толькі дзяржавы, бізнесу і грамадзян, але і краін у цэлым. **Ірына СІДАРОК, фота аўтара**.

Па сутнасці

ЛАЙДАКАМ ТУТ НЕ МЕСЦА

Беларуская мова вельмі трапная. Вось скажы, напрыклад, «лайдак». І ўсё адразу зразумела. Гэта гучыць амаль як мянушка. Добра нашы продкі прыдумалі, нездарма, адразу зразумела, як працавіты селянін ставіўся да тых, хто лянуецца.

Калі чалавек не паспяваў ці не мог спазнаць якую-небудзь працоўную навуку — дапамогуць. Талакой. Але да лайдакоў стаўленне было адназначнае: не ўхвалалі. Як жмога скацілася да табліцы малюнкаў-сінонімаў лайкаў і «калабоў» з розным настроем, так і некаторыя людзі — да жыцця без працы.

У савецкі час да працы ставіліся нібы да рэлігіі. Ды і самы вядомы лозунг ідэолагі камунізму пазычылі з Бібліі. «Калі хто не хоча працаваць, той і не есць». Зараз увогуле час плагіяту: Ctrl+C у спалучэнні з Ctrl+V стала самай папулярнай маніпуляцыяй. Чалавека старанна адвучаюць ад працы. Кажуць пра індустрыю 5G. Уяўляецца, IT-слесар трэцяга разраду з МТЗ сядзіць сабе на пляжы ў Анталіі і цоканнем палцаў клікае робатам, што ставіць ступіцы на трактар «Беларусь». Фантастыка.

Лайдакі — гэта рэчаіснасць. Піца — дадому, праца таксама па камп'ютары. Тут жа і забавляюць. Нават спатканне з дзюджынг анлайн. Вакол — адны лужеры. Замест ведаў і навываку — вэбінары. Замест працы як творчага стваральнага працэсу — часовы фрыланс. Нястальны заробкі. Час ідзе, апетыты растуць, а выніку ніякага. Спачатку такія лайдакі праціскаюць бацькоўскую канапу, потым, калі ажыняцца, — сямейную. Вось адна з прычын скасавання шлюбаў. Ніхто не хоча працаваць. Ні ў літаральным сэнсе, ні над сабой. А потым гэтыя нахлебнікі хаваюцца ад жонак, дзяцей і аліментаў. Самі не працуюць. Але ж судовыя ўстановы працай забяспечваюць. Гэта з'ява сацыялагічная, грамадская, цывільзацыйная. Але ж яшчэ і палітычная. Не працуюць, не плаціць падаткі, а дзяржаўнай падтрымкай карыстаюцца. Дарчэ, і грамадства, і сістэма адукацыі ў гэтым таксама вінаватыя. Бацькі пеццяць дзяцей, а школа, замест таго каб навучаць іх майстраваць шпаклоўні і вышываць крыжымак, руйнуе гендарныя стэрэатыпы.

І, як казаў адзін няўдалы рэжысёр пратэсту: вы — асобы. А асобы, маўляў, грэбуюць працай. Затое іудавымі грашыма не грэбуюць. І ператвараюць у лайдакоў, потым — у вечных мастакоў, а там і да жабрацкаў нядоўга. Жабруюць па інтэрнэце ў пошуках лёгкага хлеба, на сваіх незакрытых гешталтах у пошуках сьме, па іншых краінах у пошуках будучыні. Збіваюцца ў кучы і «калоны». Пятая «калонія». Незадаволенны сабой, пачынаюць пратэставаць супраць нядоўлага жыцця, а потым — грамадства, краіны, дзяржавы. Калі пераём патрабуюць вашы сэрцы, то пачынайце з сьме — уладкоўвайцеся на работу.

Раней то было вельмі складана зрабіць. 1990-я — час звальненняў і скарачэнняў. Цяпер — іншая справа. Цяпер не хапае шмат спецыялістаў. І я не пра рабочыя спецыяльнасці. Пра ўрачоў і настаўнікаў. Усе пайшлі спачатку ў юрысты, пасля — у эканамісты і менеджары. Зусім нядоўга — у айцішнікі. Ну, гэтыя прафесіі ёсць хоць бы ў службовым пераліку. А блогеры? Усе мараць зарабляць на рэкламе праз TikTok. Хіба што на рэкламе — ніжэй бялізны з AliExpress. Лепш усё ж у швачкі на беларускія прадпрыемствы. Чалавека старанна адвучаюць ад працы рукамі і галавой.

Скажу сухім і халодным канцэлярызмам: «дармаеды» — яны ж грамадзяне. Дарогі, якія вядуць іх у паліклінікі, пабудаваны з падаткаў работнікаў вёсак і гарадоў. І шмат чаго зроблена з дапамогай падаткаў, якія лайдакі не плаціць. Яны толькі ўмеюць крытыкаваць і пратэставаць. Калі не на вуліцы, то ў інтэрнэце. Пратэсты патрабуюць калорый і часу. І пакуль яны зарабляюць сабе ганебныя данаты, спраўдныя людзі праліваюць пот. Пакуль «балотная» тусоўка мінскага разліву пратэставала і цягнула нашу краіну ў дрыгву, мае знаёмых з вёскі, сціплыя людзі пасля работы ішлі не ў інтэрнэт абуралца, а ў лес ды на поле. Зарабляць грошы на кватэру для сваіх дзяцей.

У той час, калі мая маці на заслужаным адпачынку завялася то ў агародзе, то ў садзе, то ў кветніку, суполка лайдакоў мела жаданне знішчыць пабудаваны не імi ўтульны дом — Беларусь. Праца, якая малпу ператварыла ў чалавека, — проста тэорыя, а вось лайдакі без заняткаў насамрэч ператвараюцца ў неўтаймаваныя малпалы. Гэта ўжо факт рэчаіснасці.

Я вось аднаго не разумею: хто ж будзе аплачваць старасць сучасным фрылансерам? Ці тым наймітам, якія ў пошуках свабоды ад падаткаў і доўгага рубля кінуліся ў заробкі ў суседняй краіне. За дзяржаўны кошт яны атрымалі свае кампетэнцыі, іх дзеці ходзяць у беларускія дзіцячыя сады і школы, а яны не цураюцца прыязджаць да нашых урачоў падлячэцка, каб ізноў ехаць і працаваць на эканоміку замежжа. У бацькоўскай хаце не толькі адпачываюць. Яшчэ расправаюцца і працуюць. Але ж тое датычыцца сапраўды ўдзячных дзяцей. А лайдакам тут не месца.

Яўген ПУСТАВОЙ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

The Guardian: залатая эра таннай ежы ў Вялікабрытаніі падыходзіць да свайго канца

Брытанцы павінны быць гатовыя да таго, што за прадукты давядзецца плаціць нашам больш у доўгатэрміновай перспектыве. Пра гэта заявіў колішні кіраўнік адной з найбуйнейшых брытанскіх сетак супермаркетаў Sainsbury Джасцін Кінг, паведаміла The Guardian. Ён папярэдзіў, што пакупнікі сутыкнуцца з цяжкім выбарам у дачыненні да таго, як ім распараджацца сваімі грашыма, паколькі цэны ў супермаркетах значна павялічаюцца. «Я мяркую, што мы ўбачым больш высокую долю расходаў на ежу ў доўгатэрміновай перспектыве», — сказаў Кінг. Эксперт прызнаў, што ў многіх сем'ях не будзе хапаць грошай для пакрыцця больш высокай рахункаў за прадукты, таму ўраду варта прыняць дадатковыя меры для падтрымкі маламаёмных хатніх гаспадарак. Банк Англіі на мінулым тыдні заявіў, што інфляцыя, хутчэй за ўсё, перавысіць 10 працэнтаў ужо сёлета, што стане найвышэйшым паказчыкам з 1982-га.

У Мадрыдзе з-за ўспышкі малпавай васылі аб'явілі санітарную трывогу

У Мадрыдзе было выяўлена восем выпадкаў заражэння малпавай васылі. Міністэрства аховы здароўя Іспаніі і мясцовыя ўлады ўвялі ў горадзе рэжым санітарнай трывогі, паведаміла газета El País. Як піша выданне, дагэтуль Нацыянальны цэнтр мікрабіялогіі яшчэ не паведаміў аб выніках генетычнага аналізу ўзораў, узятых у

тых, хто зараззіўся. Каралеўства стала трэцяй дзяржавай пасля Вялікабрытаніі і Партугаліі, дзе былі зафіксаваныя выпадкі заражэння малпавай васылі. Эксперты пакуль не высветлілі, як адбылося заражэнне, бо хворыя не мелі кантакту адзін з адным. Воспа малпаў — гэта заанознае захворванне дзікіх жывёл, распаўсюджанае ў лясных раёнах Цэнтральнай і Заходняй Афрыкі. Яно перадаецца кантактным і паветрана-кропельным шляхам. Паводле даных Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, ад гэтага захворвання ў Афрыцы памірае каля 10 працэнтаў хворых дзяцей ранняга ўзросту.

У Новай Зеландыі мяркуюць адмовіцца ад выкарыстання вугалю

Урад краіны прыняў новы дзяржаўны план скарачэння агульнага аб'ёму выкідаў парніковых газаў. Пра гэта паведаміла ТАСС са спасылкай на прэм'ер-міністра краіны Джасінду Ардэрн. У Новай Зеландыі маюць намер знізіць выкіды ў атмасферу за кошт больш шырокага выкарыстання электрамабільнага і электробуснага, інвестыій у смеццэперапрацоўку і поўнай адмовы ад вугалю для атрымання цяпла і электраэнергіі. Па словах прэм'ера, план дазволіць за некалькі дзесяцігоддзяў вырашыць праблему глабальнай змены клімату. Ніжэй ўзровень выкідаў забяспечыць выкарыстанне чыстай энергіі, падтрымку прыроды і мадэрнізацыю інфраструктуры. Згодна з планам, у Новай Зеландыі да 2035-га амаль трэць аўта-транспарту будзе працаваць на электрычнасці. Грамадскі транспарт збіраюцца поўнацю перавесці на электробусы. «Скарачэнне нашай залежнасці ад выкапнёвага паліва засцеража хатнія гаспадаркі ад скачкоў сусветных цен на энерганосыбіты», — адзначыла Джасінда Ардэрн.

У СТАЛІЦЫ АКТЫЎНА СКУПЛЯЮЦЬ КВАТЭРЫ. ЦІ НАДОЎГА ГЭТА?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Па словах намесніка начальніка аддзела кансалтыngu і аналітыка найбуйнейшага агенства нерухомаści Андрэя Чарнышова, сакавік трэба падзяліць на некалькі частак. Першая — гэта паўза, якую ўзялі і прадаўцы, і пакупнікі ў надзеі убачыць вектар, па якім будзе рухацца эканоміка, і колькі працягнецца ваенная аперацыя. Калі стала ясна, што яна зацягваецца, і прадаўцы пачалі зніжаць цэны, рынак ссунуўся з мёртвага пункту. Наступная частка — гэта стабілізацыя курса беларускага рубля, калі кошт долара ў абменных пунктах зраўнаваўся з курсам Нацбанка і рэзка ўзрасла актыўнасць пакупнікоў.

ХТОСЬЦІ ЗАЎЗЯТА КУПЛЯЎ ВАЛЮТУ, А ХТОСЬЦІ ПАЗБАЎЛЯЮЦЬ АД ЯЕ

У часы крызісаў заўсёды растуць цэны на тавары штодзённага попыту, а вось нерухомаści таннее. Наколькі цэны ўпалі цяпер? «Пасля адкату долара попыт ажыўіўся, павялічылася колькасць праглядаў і здзелак, але па іншых зонах. Калі ў аб'явах аб продажы яны ўпалі (у доларах) у сярэднім на 7%, то па даных рэальных здзелак — на 10%. На больш дарагія аб'екты нерухомаści і пры тэрміновым продажы — на 20%. Увогуле, можна сказаць, што тыя, хто хацеў прадаць, адрэагавалі, а тыя, хто яшчэ не разумеў, што адбываецца, трымаюць цэнікі і разважаюць, што будзе далей», — растлумачыла незалежны аналітык нерухомаści **Наталія ЛІТОВСКАЯ**.

Паводле яе слоў, зніжэнне цен у параўнанні з лютым складала каля 6%, праходзілі толькі тыя здзелкі, у якіх прадаўцы ішлі на ўступкі. Пры гэтым пакупнікі не знізілі свае патрабаванні да жылля.

На думку нашага эксперта, **ганаровага старшыні Беларускай асацыяцыі «Нерухомаści», дырэктара агенства нерухомаści «БелЦН» Мікалая ПРАСТАЛУПАВА**, калі апошнія гадоў пяць маляды сем'і з дзесяці частей выбіралі новабудуолі ў фармаце невялікіх двухпакаёвых ці трохпакаёвых кватэр, то сёння яны звярнулі ўвагу на другасны рынак, паколькі рызкі магчымага даўгабуду ў галовах пакупнікоў абвастрыліся.

Што датычыцца новабудуоляў, то яны першымі трапілі пад удар мінімальнага попыту, які абваліўся, таму што ўкладвацца ў іх на стадыі катлавана людзі цяпер баюцца, лічаць, што больш надзейна мець наяўную валюту. Але тым не менш, для тых, хто трымаў зберажэнні ў беларускіх рублях і ў сувязі з рыўком курса долара спалохаўся за іх, не паспеўшы абмяняць, многія забудушчыкі «выкацілі» цыкавага прапановы. Пры ста-

працэнтнай аплаце ў рублях яны знізілі кошт аб'ектаў у валютным эквіваленце на стадыі катлавана. Маркучо, што людзей, зберажэнні якіх апынуліся пад пагрозай, было дастаткова, і забудушчыкі змаглі прадаць пэўную колькасць кватэр па такой незвычайнай акцыі. Але калі казаць аб кошыце ў беларускіх рублях, то тут для пакупнікоў нічога не змянілася.

Мікалай Прасталупаў адзначаў, што вяртанне курса долара ў дыкрызійнае рэчышча ўплывае на рынак нерухомаści толькі на 10%. У асноўным на рынак ўплываюць рэальныя даходы насельніцтва і наяўнасць даступных крыдтаў, але... У апошні час распаўсюдзілася інфармацыя, што долары друкуюць на тым кантынэнце надзвычай вялікімі аб'ёмамі, да таго ж пайшла пагалоска, што валюту гэтую хутка адменюць. Усё гэта паўплывала на тое, што некаторыя пакупнікі пачалі нервова пазбаўляцца ад амерыканскай валюты, набываючы за яе нерухомаści.

АКТЫЎНАСЦЬ ПРАДАЎЦОЎ ЗЛЁГКУ УПАЛА — І ЦЭНЫ ТАКСАМА

Паводле незалежнай статыстыкі, індэкс цен на кватэры ў Мінску за тыдзень знізіўся на 0,5% і склаў 1259 долараў за квадратны метр. Паводле інфармацыі цэнтральнага партала аб нерухомаści сталіцы, колькасць аб'яў аб продажы кватэр у Мінску за апошнія сем дзён скарацілася на 2% — з 13,8 тысячы да 13,6 тысячы прапанов. Спецыялісты адзначаюць, што за мінулы тыдзень толькі каля 3% усіх прадаўцоў знізілі стартавыя цэны. Сярэдні памер зніжкі склаў дзве тысячы долараў. У 94% аб'яў цэны засталіся ранейшымі, толькі 3% аб'яў былі новымі ў параўнанні з мінулым панядзелкам.

Прадстаўлены індэкс цен на другасным рынку моцна схільны да ўплыву вялікай колькасці аб'яў аб продажы кватэр у асобных новабудуолях. Сярэдняя цена квадратнага метра без уліку такога ўплыву на дадзены момант роўная 1318 доларам.

За апошні час адбываецца пам'яншэнне колькасці выстаўленых на продаж аб'ектаў нерухомаści. Колькасць аб'яў скарацілася па ўсіх тыпах кватэр. Маашей за ўсё — у аднапакаёвых кватэр (мінус 3,5% за тыдзень). Прапанова двухпакаёвых і трохпакаёвых кватэр стала менш на 1% і 2% адпаведна. Колькасць чатырохпакаёвых кватэр на продаж стала меншай на 0,5%.

Сярод раёнаў горада частей за ўсё прасочвалася зніжэнне колькасці аб'ектаў, асабліва ў Кастрычніцкім, Цэнтральным і Фрунзенскім. Невялікі рост прапановы адзначаюць толькі ў Першамайскім і Маскоўскім раёнах.

Сярэдняя цена квадратнага метра ў сапраўды маленькіх кватэр за тыдзень не змянілася, у той час як у чатырохпакаёвых кватэр — вырасла на 0,9%. Цэны на двух- і трохпакаёвыя кватэры крыху знізіліся (мінус 0,2%).

ШТО БУДЗЕ З ПОПЫТАМ І КОШТАМ?

Як мы бачым, вясновая актыўнасць рынку доўжылася нядоўга. Ужо ў маі людзі зноў сталі задумвацца аб надзённых праблемах, аб запасах на чорны дзень, аб выдатках на летнія адпачынку. Ажыятажны настрой пацішэў, і на рынку нерухомаści зноў паўстаў штыль. Надоўга? Вырастуць ці ўпадучы цэны ў найбліжэйшыя некалькі месяцаў?

Рабіць любыя прагнозы цяпер вельмі складана. Стан спраў на рынку нерухомаści будзе залежаць ад сітуацыі ў эканоміцы краіны. На яе, у сваю чаргу, моцна ўплываюць і знешнія фактары таксама.

Мікалай Прасталупаў лічыць, што да лета, і нават да восені, ніякіх карэзных змен на рынку не будзе. Што датычыцца попыту, то ён будзе аднаўляцца паступова, калі ў краіне будзе стабільнасць. З доларам яна ўжо назіраецца.

Росту цен не будзе, яго ў прычыне не можа быць, тут ніякіх вар'янтаў, лічыць эксперт. Попыт на рынку можа актывізаваць забудушчык, але толькі з дапамогай акцыі на паніжэнне цен квадратнага метра. Але гэта малавергодна, бо ў самага буйнога забудушчыка цяпер у наяўнасці каля шасці тысяч гатовых кватэр з дакументамі. Праўда, такое ўмоўнае гатовае жыллё патрабуе значнай дапрацоўкі — яно без адстройвання і без прыгародак. Затое такія кватэры прыкладна на 10% танней, чым самае бюджэтнае жыллё на другасным рынку.

Наш эксперт адзначаў адну прадаксяльную тэндэнцыю. Цяпер назіраецца пошук і купля выразна бюджэтных кватэр, гэта так. Але ў той жа час на рынку існуе дастаткова стабільны попыт на стандартныя кватэры з якасным адстройваннем. Кватэры тыпу «купля і жыві» зноў пачынаюць набіраць вагу. Уся справа ў тым, што ў апошні час значна (амаль у два разы) падаралі аддзеланыя матэрыялы высокай якасці (фарбы, кляі і іншая хімія). Крамою таго, падаражэў спецыяльны інструмент, з дапамогай якога ажыццяўляецца рамонт і пераплакіроўка кватэр.

Разам з тым цяпер цэны на драўніну адкаціліся назад. Куб можна знайсці за 500—600 рублёў. Прычым усё ў наяўнасці, чакань месцамі не трэба. Прадаўцы яшчэ і самі гатовыя падладжваць: аформіць, даставіць, калі трэба — разгрукіць.

Так што бюджэтныя кватэры без адстройвання купляюцца танна, а па чаргу з якасным рамонтам — вэрга.

Мікалай Прасталупаў лічыць, што попыт будзе патроху ажыўляцца. Рынак не памрэ. Не ўсе сочаць за палітычнай сітуацыяй і разважаюць аб перспектывах эканомікі. І калі ёсць неабходнасць у набыцці жылля, з'явілася падыходзячая па параметрах і цене кватэра, то здзелкі будуць здзяйсняцца.

Цэны будуць зніжацца, але хуткасць гэтага працэсу будзе падлікаць спецыялістаў, у летнія месяцы тэмпы зніжэння цен не будуць большымі як 0,5% у месяц. У найбліжэйшыя месяцы попыт будзе трымацца ў раёне тысячы здзелак, бо нават у самых складаных часах, калі не было крыдтаў і «танцаваў» долар, у Мінску 700—900 здзелак праходзіла.

Пакуль што мінімальны кошт аднапакаёвай кватэры ў сталіцы пачынаецца з 37 тысяч долараў. Стандартны аднапакаёвыя кватэры ў панэльным выкананні прадаюцца па цэніку ад 38 да 42 тысяч долараў. Маленькія кватэры ў новабудуолях ацэньваюцца ад 40 тысяч да 55 тысяч долараў. Хрушчоўкі з двума пакаямі выстаўляюцца таксама па 37 тысяч долараў, брэжнеўкі — за 45 тысяч долараў, у панэльным выкананні — за 42—55 тысяч долараў, а новабудуолі — за 60—70 тысяч долараў. Трохпакаёвыя кватэры самай ніжняй катэгорыі ацэньваюцца за 50 тысяч долараў, шматпакаёвае стандартнае жыллё — 55—65 тысяч долараў, а ў новабудуолях — 80—100 тысяч долараў.

У ГРОДНЕ КВАТЭРЫ ЗА РУБЛІ РАСКУПІЛІ, ЯК ГАРАЧЫЯ ПІРАЖКІ

Адноснае зацішша на рынку жылля, якое доўжылася на працягу некалькіх гадоў, змянілася ў Гродне невялікай бурай. На фоне падзення беларускага рубля попыт на кватэры, асабліва ў новабудуолях, рэзка актывізаваўся ў канцы сакавіка — пачатку красавіка.

У той час некаторыя прадаўцы, падаўшыся паніцы, рэзка знізілі цэны на кватэры, а пакупнікі, якія знаходзіліся ў актыўным пошуку і чакалі цікавых вар'янтаў, пачалі іх купляць.

З-за рэзкага падзення беларускага рубля адносна долара кватэры ў асноўнага гарадскога забудушчыка — «Гроднажылбуд» — патаннелі ў доларавым эквіваленце на 30%. Попыт на іх рэзка павялічыўся, у выніку чаго за некалькі дзён амаль усе кватэры прадпрыемства былі распроданыя.

На сённяшні дзень большасць танных вар'янтаў ужо выкупілі, і прадаўцы менш ахвотна зніжаюць цэну, а «Гроднажылбуд»

на новыя аб'екты падняў цэны ў рублях. Як расказаў намеснік генеральнага дырэктара па эканоміцы ААТ «Гроднажылбуд» Антон Маркевіч, гэта павышэнне адэкватнае, каб захаваць попыт. У перспектыве прадпрыемства плануе больш пераарыентавацца на продаж гатовага жылля, гэта значыць пасля здачы дома ў эксплуатацыю.

Па словах рэзультатаў, колькасць прапанов на рынку жылля павялічылася і расце кожны дзень. Гэты працэс працягнецца і ў будучыні.

Калі сярэдняя цена квадратнага метра па выніках сакавіка засталася на ўзроўні 2021 года — 640 долараў, то ўжо ў красавіку знізілася і працягвае падаць. Гэта звязана з закрьціцём большасці крыдтных праграм у банках, зніжэннем даходаў насельніцтва ў доларавым эквіваленце, ростам прапановы.

Тым, хто шукае кватэру для сябе, а не для інвестыцыі, рэзультат раяць не адкладваць куплю, паколькі ўжо цяпер большасць прадаўцоў гатовая да значнага торгу. Можна знайсці вар'янт на прыкладна зніжанай цене. Так, напрыклад, яшчэ месяц таму стандартную двухпакаёвую кватэру ў панэльным доме 1990—2000-х гадоў з добрым рамонтам прадавалі за 43—45 тысяч долараў у эквіваленце, цяпер можна знайсці за 40 тысяч. «Тым жа, хто набывае жыллё з мэтай інвестыцыі, раіў бы не спяшацца, бо ў хуткім часе цена на нерухомаści будзе падаць і час для выгаднай куплі яшчэ наперадзе», — кажа дырэктар ТАА «Цэнтр кватэр» **Вадзім КАРПІНСКІ**.

У ВІЦЕБСКУ КВАТЭРЫ ТАННЕЙ, АЛЕ ЯНЫ ДАРАЖЭЮЦЬ

Паводле апошняй інфармацыі, сярэдні кошт квадратнага метра жыллёвай нерухомаści ў Віцебску складае 601 долар. Такім чынам, за апошні месяц «кватэрат» падажэў больш чым на 5%. Квадратны метр агульнай плошчы на другасным рынку прадаецца цяпер за 599 долараў, а «кватэрат» у новабудуолі — 711 долараў.

Але самым дарагім абласным цэнтрам з'яўляецца Брэст, дзе квадратны метр кватэр прадаецца ў сярэднім па 827 долараў. Магілёў — далёка не дарагі горад. Тут «кватэрат» (677 долараў) працягвае злёгку танец з тэмпам мінус 0,6% у месяц.

А вось у Салігорску квадратны метр не самы танны (778 долараў) сярод буйных гарадоў Мінскай вобласці. Да таго ж жыллё ў гэтым горадзе за апошнія два тыдні падаражэла на 0,3%. Напэўна, зарплаты хыхароў гэтай мясцовасці адносна вялікія.

Сяргей КУРКАЧ

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)			
Организатор публичных торгов (аукциона)		ООО «Индустрия Инноваций» г. Минск, Старовилениский тракт, д. 10, пом. 3Н Сайт в интернете: www.iin.by	
Продавец		ООО «Банк БельЭБ» 220004, г. Минск, пр-т Победителей, 29	
Предмет публичных торгов (аукциона)			
Лот, №	Наименование	Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %	Минимальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %
1	Производственное швейное оборудование	250 872,00	99 076,20
2	Производственное швейное оборудование	88 208,00	27 552,38
3	Материалы для обуви	15 762,78	4 474,29
4	Машина для спускания краев деталей CS3-R	15 708,00	12 466,67
5	Обувь в ассортименте	3 131,84	2 473,92
6	Обувь в ассортименте	2 509,44	1 983,74
7	Обувь в ассортименте	1 346,48	1 062,90

Задаток 10% от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY48OLMP3012300084564000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLMRBY2X, УНП 291442411, получатель платежа — ООО «Индустрия Инноваций».

Шаг аукциона на повышение — 5% от начальной цены лота либо цены за пол, складывающийся в ходе торгов.

В случае отсутствия ставок участниками торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями 5 (пять) раз до минимальной цены или до момента совершения ставок участниками торгов.

Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте ООО «Индустрия Инноваций» www.iin.by.
Полный перечень предмета торгов размещен по следующей ссылке <https://iin.by/torgi/7/>

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после публичных торгов (аукциона).

Условия оплаты предмета торгов (аукциона): 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи.

Торги проводятся в соответствии с регламентом ООО «Индустрия Инноваций», размещенным по адресу: www.iin.by

Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение от 1% до 1,7% от цены продажи лота в зависимости от ее размера в течение 3 (трех) дней после проведения публичных торгов (аукциона).	
Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона).	
Дата и время проведения торгов (аукциона): начало торгов: 11.00 20.06.2022 г. по адресу: г. Минск, Старовилениский тракт, д. 10, пом. 3Н	
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются по 17.06.2022 г. до 16.00 по адресу: г. Минск, Старовилениский тракт, д. 10, пом. 3Н
Контактные данные	тел.: +375 17-300-90-03; +375 291-671-83-93; e-mail: e.pinchuk@iin.by

МОЙ МАЙ

Май — месяц для мяне асаблівы. Адзін з самых любімых — дакладна. Шчасце — у рэжыме рэальнага часу назіраць, як усё ажывае, абуджаецца пасля зімы, бо менавіта ў маі гэта асабліва заўважаецца. Вось ты нясеш да помніка ахапак цюльпанаў, а заўтра ўжо не можаш надыхацца водарам першых ландышаў і бэзу... Усё ўнутры пераварочваецца, калі чуеш першыя спевы птушак, на якія дагэтуль не звяртала ўвагі. А якое задавальненне прайсціся каля дрэў, што выпускаюць на свет свае першыя лісты! Асабліва каля каштанаў, абсыпанных бялюткімі і светла-ружовымі кветкамі-аблачынкамі.

А яшчэ май для мяне адметны і таму, што ў гэтым цудоўным месяцы мама падарыла мне жыццё. А праз амаль 30 гадоў — таксама ў маі — я дала яго ўжо свайму дзіцяці, сыну. Ён нарадзіўся быў з'явіцца ў красавіку. Аднак нават самая сучасная медыцына ў некаторых момантах памыляецца. Я, шчыра кажучы, не хацела, каб Арцёмій папоўніў спіс «майскіх» нашай сям'і. У некаторай ступені нават было шкада мужа: самая блізкая яго людзі — маці, брат, дзядуля і жонка — маюць дзень нараджэння ў маі. А тут яшчэ і сыну штогод трэба будзе рыхтаваць у маі падарунак!

Праўда, тым прыгожым цёплым майскім днём, калі нас выпісвалі з радзілыні, ён пра тое не думаў. Гэта было сапраўднае свята для нашай сям'і, якое яшчэ і супала з найвялікшым — Днём Перамогі. За гэты дзень я таксама люблю май.

Апошнія некалькі гадоў 9 Мая, дзе б мы ні былі, едзем да свекрыві, каб павіншаваць дзеда Сашу. Ён, Аляксандр Фёдаравіч Гагалушка, — ветэран Вялікай Айчыннай. Дачкаўся, дзякуй Богу, дзядуля і гэтага мая. Неяк больш сентыментальна, чым раней, адрагаваў на віншаванні дзяцей і ўнукаў. Ледзь стрымаўся, калі адзін з праўнукаў (мой Арцёмій) падзіцячы павіншаваў яго з Днём Перамогі і паклаў на калені чырвоныя цюльпаны. Днямі, таксама ў маі, Аляксандру Фёдаравічу споўнілася 95 гадоў. Ужо не такі бравы, як раней, але памяць дагэтуль не падводзіць — усім, хто да яго прыходзіць, расказвае пра вайну, пра Кітай, дзе праходзіў службу.

У гэты ж дзень, калі прадзед святкаваў юбілей, Арцём віншаваў і свайго дзеда — Іванавіча, як ён яго называе. Майму бацьку споўнілася 65 гадоў. Застолля і вялікай колькасці гасцей, як на такія даты здараецца заўсёды, сёлета не было — апошнім часам здароўе юбіляра крыху пагоршылася. Аднак Цёмік паставіў любімай дзеду задачу папраўляцца — на лета ў гэтых двух найлепшых сяброў шмат планаў.

Люблю май яшчэ і таму, што ніколі не дае сумваць. Дні нараджэння ў гэтым месяцы яшчэ і ў трох маіх блізкіх сябровак. Успамінаецца, як у дзяцінстве мама не паспявала набыць падарункі, каб я хадзіла па гасцях не з пустымі рукамі. Дагэтуль у майскія дні імкнёмся сустрэцца з імянінцамі. Толькі падарункі для іх жо набываю сама.

А яшчэ месяц адметны тым, што 18 мая 1942 года (акурат у гэты дзень праз некалькі дзесяцігоддзяў нарадзілася на свет і я) маімі калегамі-папярэднікамі быў здзейснены падзвіг, аналагаў якому няма ў свеце. У гэты майскі дзень у акупаваным Мінску, пад самым носам у ворага, выйшаў першы падпольны выпуск газеты «Звезда». І толькі ўжо з-за аднаго гэтага факта можна ганарыцца, што працуеш у выданні, куды пасля дэкрэтнага водпуску я вярнулася таксама ў маі.

Вераніка КАНЮТА.

Сямейная газета

Выпуск № 8 (190)

Рэгіна ПЫШНИК:

Тыя, хто побач

«Мы ўмеем працаваць і жыць у камандзе»

Спартыўная сям'я б'е рэкорды

Спартсмены, трэнеры часта кажучы, што спорт — гэта іх жыццё, бо інакш немагчыма. На словах, безумоўна, гучыць вельмі прыгожа. А яшчэ прыгажэй выглядае ў рэальнасці. Як у выпадку сям'і Пышнік. Рэгіна Ігнацьеўна — майстар спорту міжнароднага класа, заслужаны трэнер Беларусі, суддзя вышэйшай нацыянальнай катэгорыі, член выканкама Беларускай федэрацыі баскетбола і Саюза ветэранаў, стаяла каля вытокаў вядомага баскетбольнага клуба «Цмокі-Мінск». Юрый Антонавіч Пышнік — заслужаны трэнер Беларусі, самы вядомы ў краіне дзіцячы футбольны настаўнік, які адкрыў шлях у футбол не адной сотні таленавітых спартсменаў. Кожны з гэтай пары ў сваім відзе спорту дасягнуў многага. А іх самае галоўнае дасягненне — 60 гадоў сямейнага жыцця — уражвае не менш, чым спартыўныя поспехі. У чым сакрэт такога доўгага кахання і чаму сямейнае жыццё — гэта вялікая праца, Рэгіна Ігнацьеўна расказала «Сямейнай газеце».

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

Нататкі наваспечаных вяскоўцаў

«НЕ ПРАДАЕЦЦА ХАТА БАЦЬКОЎ...»

На майскія выхадныя ездзіла правядаць бацькоў. Па традыцыі пайшлі з мужам і сынам да хаты, дзе прайшло маё дзяцінства. Але на гэты раз знайшлі там чыстае поле. Ні квітнеючых сліў, ні шыкоўнага малінніку, з якога ў сезон збіралі духмяныя ягады на варэнне, ні хлечука, ні пуні, ні дома. Толькі дзе-нідзе пра яго нагадваюць кавалачкі шыферу ды пара цаглін.

Маім бацькам гадоў дзесяць таму выдзелілі новае службовае жыллё. Стары дом не было магчымасці даглядаць, таму з часам ён пачаў развалвацца. У выніку сельвыканкам прыняў рашэнне зраўнаваць яго з зямлёй. У той вечар мы доўга хадзілі па полі, спрабавалі вызначыць, дзе месцілася клумба з шыкоўнымі белымі піонямі, а дзе — амаль трохметровы куст іргі, які мы з сястрой ахоўвалі ад шпакоў. Нібыта хтосьці ўзяў і адным махам сцёр маё мінулае... Падобнае адчувала, калі восенню павезла сваіх хлопчыкаў у суседнюю вёску Каланіцы, каб паказаць школу, у якую хадзіла пешшу за тры кіламетры з 1 да 9 класа. Ад будынка засталіся толькі фундамент ды фрагменты сцен з чырвонай цэглы. Цяпер тут стала верхаводзіць сама прырода: бабры займаюцца цяслярствам, бярозкі перашэптваюцца там, дзе раней сядзелі за партамі, — мо вядуць пазакласнае чытанне... «Можна разбурыць будынак, — супакойваю я сябе, — але ёсць тое, што немагчыма разбурыць. Успа-

міны назаўсёды застануцца ў сэрцы. І ім не страшны ніякі бульдозеры».

(Заканчэнне на 8-й стар. «СГ».)

Вялікі перапынак

ФОРМУЛА ШЧАСЛІВЫХ

«Што азначае для вас сям'я?» — запыталіся дзесяцікласнікі 24-й сталічнай гімназіі ў міністра адукацыі Андрэя ІВАНЦА, які стаў гошчым уроку «Лёс маёй сям'і ў гісторыі маёй краіны».

«Гэта пытанне адначасова і простае, і складанае. Кожны з нас задумваецца: а што з'яўляецца асновай нашага кожнага дня? Канешне, гэта сям'я. А сям'я — гэта і каханне, і павага, у тым ліку да старэйшых пакаленняў, і пачуццё гонару. Упэўнены, што гонар за радзіму пачынаецца з гонару за сваю сям'ю, за месца, дзе ты нарадзіўся, за школу, дзе вучыўся. Сям'я — гэта сем «я». Мы ўсе знаходзім сябе ў сваіх блізкіх», — адказаў шчыра міністр.

«Вы — шматдзетны бацька, добры сем'янін, займаеце высокую пасаду, на вас ляжыць вялікая адказнасць. Як вам удаецца ўсё сумяшчаць і заставацца паспяхова?» — працягвалі цікавіцца гімназісты. «Можа, мой адказ будзе

побач. Мне ў гэтым плане вельмі пашанцавала, таму што мая жонка — вельмі мудрая, разважлівая жанчына, якая ўсё разумее і падтрымлівае мяне ва ўсім», — не без гонару канстатаваў гошць.

«Андрэй Іванавіч, скажыце, а ці ёсць выхадныя ў міністра і ці ўдаецца вам праводзіць іх з сям'ёй?» — «Калі шчыра, то паўнаватасных выхадных у мяне не бывае, і даводзіцца шукаць час для стасункаў з сям'ёй. Але ў нас ёсць традыцыі, якія мы імкнёмся захоўваць. Усе важныя святы (Новы год, дні нараджэння) абавязкова праводзім у коле сям'і. Калі мы разам — у нас усё добра. Асабліва ў цёплы час года любім вандраваць па краіне, наведваем славуць мясціны Беларусі. А ў Дзень сямі выехалі на

ром НАН і ўзначальваў Савет маладых вучоных акадэміі, навучаўся ў самай звычайнай перапоўненай мінскай школе ў спальным раёне сталіцы, праўда, у эксперыментальным класе, займаўся цяжкай атлетыкай. А на яго рашэнне звязана сваю прафесійную будучыню з хіміяй паўплываў звычайны школьны настаўнік. Увогуле, з педагогамі па жыцці яму моцна пашанцавала і ў Ліцэі БДУ, які ён скончыў, і ў БДУ, і ў Акадэміі навук. Кажыце, што і сёння ў яго жыцці ёсць людзі, да меркавання якіх ён прыслухоўваецца.

Трэба заўважыць, што тэма «Гісторыя маёй сям'і ў гісторыі маёй краіны» гучала на ўсіх этапах урока. Так, **чацвёртакласніца гімназіі Лізавета АБРАМОВІЧ** вельмі кранальна расказала пра свайго прапрадзядулю: «Длугашэўскі Канстанцін Навумавіч нарадзіўся 11 снежня 1905 года ў Капыльскім раёне ў звычайнай сялянскай сям'і. Ён вельмі любіў вучыцца і ўвесь час імкнуўся да ведаў. З 1925 года працаваў у савецкіх органах... З лістапада 1939 года стаў старшынёй Брэсцкага аблвыканкама. Ваіна засталася прапрадзедзі ў Пінску, дзе ён быў на нарадзе. Адрозу там ён уступіў у рады Чырвонай Арміі і пай-

шоў на вайну. Сям'я да 1943 года не ведала, дзе ён і што з ім.

З першага да апошняга дня вайны Канстанцін Навумавіч быў на фронце. Ён удзельнічаў у абароне Масквы, Сталінграда, вызваленні Запарожжа, Адэсы, Рыгі. Быў цяжка кантужаны. Вайну скончыў у Празе. З 1946 да 1954 года быў старшынёй Мінскага гарвыканкама. Займаўся аднаўленнем разбуранага горада. Цэнтр Мінска ў яго сучасным выглядзе ствараўся пры яго актыўным удзеле. Пры ім таксама быў запушчаны першы ў Мінску тралейбус. Ён некалькі разоў выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўнага савета БССР.

Нягледзячы на свае пасады, мой прапрадзядуля быў вельмі сціплы, зусім непатрабавальны ў побыце. Пры гэтым пасля вайны выхоўваў дачку брата, які загінуў на фронце. Я вельмі ганаруся тым, што ў мяне такі прапрадзядуля. Пастараюся таксама пражыць годнае жыццё і прынесці як мага больш карысці».

Падставы зазірнуць у сямейны альбом былі ў іншых гімназістаў. Так, **дзесяцікласніца Эмілія ІСАЕВА** расказала пра свайго дзядулю, які

ўдзельнічаў у ліквідацыі наступстваў аварыі на ЧАЭС у Брагінскім раёне. А **Паліна КРАВЕЦ** — пра сямейную медыцынскую дынастыю: яе бабуля працуе педыятрам, дзядуля — у службе хуткай дапамогі, бабуля — педыятр, а бацька — нейрахірург-анкалаг у РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя Аляксандрава. Дзядуля паставіла мэту — паступіць у медыцынскі ўніверсітэт, таму што ў іншай сферы сабе не бачыць.

«Сямейны альбом» 24-й гімназіі таксама вельмі цікава было пагартыць: сярод яе выпускнікоў — вядомая фрыстайлістка Асоля Слівец, беларускі хакеіст Уладзімір Копаць, неаднаразовы прызёр чэмпіянатаў Еўропы па настольным тэнісе Дар'я Трыгалас, майстар спорту Рэспублікі Беларусь у адзіночным фігурным катанні Дар'я Батура. А цяперашняя дзесяцікласніца Ксенія Галецкая стала пераможцай «Славянскага базару» ў 2019 годзе і атрымала Грын-пры ў Сан-Рэма ў 2021 годзе. Яна, дарчы, парадавала ўсіх удзельнікаў сямейнага ўрока музычнай кампазіцыяй.

Напрыканцы падлеткі пацкавіліся ў міністра сакрэтам моцнай і шчаслівай сям'і. «Сям'я — гэта штодзённая праца. Кожны дзень мы працуем над нашымі ўзаемаадносіннямі: спачатку паміж мужчынам і жанчынай, потым — паміж бацькамі і дзецьмі. Кожнаму члену сям'і трэба ўдзяляць увагу і аддаваць часцінку сябе, нават нягледзячы на занятасць, — падзяліўся сваім бачаннем Андрэй Іванец. — Другі важны складнік — узаемапавага, ну і, канешне, каханне. А на вынік трэба працаваць штодня. Усім бацькам хочацца, каб іх дзеці выраслі самадэстатковымі людзьмі, самарэалізаваліся і былі больш шчаслівымі, разумнымі і лепшымі за нас. І мы з маёй жонкай — таксама не выключэнне».

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

непапулярны, але трэба разумець, што калі ты ў жыцці нешта не дзе знаходзіш, то дзесяці штосяці губляеш. І чым больш складаная і адказная ў цябе праца, тым больш складана знаходзіць час для сваёй сям'і, — канстатаваў гошць. — Тут шмат залежыць ад жанчыны, якая

Лінію Сталіна, каб акунуцца ў падзеі Вялікай Айчыннай вайны».

Гімназістам было цікава даведацца, што цяперашні міністр адукацыі, доктар навук, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук, які яшчэ зусім нядаўна быў Галоўным вучоным сакрата-

3 добрым настроем

МЫ ўСЕ ВЯРТАЕМСЯ ДАДОМУ

У сталіцы правялі сустрэчу-інтэрактыў для самых адметных сям'яў

Мінская гарадская арганізацыя Беларускага саюза жанчын правяла сустрэчу-інтэрактыў «Шчасце сям'і — сіла краіны!». У ёй узялі ўдзел сем'і-дынастыі, дзе адной прафесіі прысвяцілі сябе пяць ці нават шэсць пакаленняў, шматдзетныя сем'і і сем'і з дзецьмі-інвалідамі, маладыя сем'і. Але ўсіх нязменна аб'ядноўвае адно — усе яны выхоўваюць дзетак, прычым у некаторых сем'ях іх ажно 10.

— Сёння тут сабраліся сем'і, якія ўсе мы мусім убачыць, разам з імі парадавацца, што яны моцныя, надзейныя, а самае галоўнае, што ўсе яны выхоўваюць дзяцей, — адзначыла ў пачатку мерапрыемства **Вольга ЧАМАДАНАВА**, старшыня **Мінскай гарадской арганізацыі Беларускага саюза жанчын, начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Мінгарвыканкама**. — Сям'я — мама, тата і дзеці — гэта, напэўна, самае дарагое для кожнага чалавека, неад'емная частка кожнага з нас. Дзе 6 мы ні былі, мы ўсе вяртаемся дадому, у сваю сям'ю — цёплую, утульную,

любімую, дзе цябе чакаюць. Мы запыталіся на святую розныя сем'і — дынастыі, сем'і, якія ўз'ядналіся (быў час, калі ў іх забіралі дзяцей, але сям'я зрабіла ўсё магчымае, каб тыя вярнуліся), шматдзетныя сем'і, сем'і, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў, маладыя сем'і. Іх аб'ядноўвае адно — гэта моцныя сем'і. Мы хочам стварыць святочны настрой для кожнай з іх, а самае галоўнае — каб людзі падзяліліся сваёй радасцю і мудрасцю сямейнага жыцця.

Іна Касцялей працуе настаўніцай у сярэдняй школе Мінска. Яе педагогічны стаж — 20 гадоў, яна — прадстаўніца пятага пакалення настаўнікаў у сваёй сям'і. Сын Іны Мікалаеўны Арцём вучыцца ў БДПУ імя Танка і рыхтуецца стаць шостым пакаленнем педагогаў. Педагагічная дынастыя пачыналася з прапрадзедзі Іны Мікалаеўны Марка Рыгоравіча, які выкладаў славеснасць беларускай дыяспары ў Чыкага. Там жа працаваў і прадзед, Міхаіл Ануфрыевіч. Бабуля, Марыя Міхайлаўна, была настаўніцай хіміі, біялогіі, геаграфіі і нямецкай мовы, а дзядуля, Мікалай Іванавіч, — настаўнікам музыкі, фізкультуры, працы і выяўленчага мастацтва.

— Я не тая мама, якая ўвесь час павучае, я — мама-сябар, — падзялілася сямейнай мудрасцю Іна Мікалаеўна.

У сям'і Ніканенкаў яе галава нарадзіўся ў сям'і медыкаў, пайшоў па бацькоўскім шляху і сёння працуе стаматолагам. Выхоўвае траіх дзетак. Двое з іх з будучай прафесіяй ужо вызначыліся. Сын Віталь збіраецца звязваць лёс з ваеннай медыцынай, а дачка Вікторыя марыць стаць, як і тата, стаматолагам.

У сям'і галоўнага трэнера па біятлоне Аляксандра Папова тры дачкі. Са спортам звязана і яго жонка Марыя Ціхвінская, яна — трэнер-інструктар.

— У чым сакрэт сямейнага шчасця? Напэўна, калі ўсе захопленыя адной справай, калі ў сям'і ёсць свае ўнікальныя традыцыі. Усе тры дачкі ў нас рана навучыліся бегаць на лыжах, да чаго прыклала намаганні жонка. Адна з дачок засталася ў спорце, другая захапілася маляваннем, трэцяя пакуль таксама ў спорце, — расказваў Аляксандр Папоў.

У сям'і Бычкоўскіх дзевяць дзяцей. Мама, Вольга Віктараўна, падзялілася размеркаваннем абавязкаў і сямейнай традыцыяй шматдзетнасці.

— У нас абавязкі размеркаваны наступным чынам: тата — банкамат, я адказна за дом, за быт і ўжо 24 гады ў дократным водпуску. Сёлета, дарчы, у нас з мужам сярэбрае вясельле. Шматдзетнасць мне «парадалася» ў спадчыну — у маёй прабабулі было восем дзяцей. У нас таксама восем сваіх дзяцей — пяць дзяцічынак і тры хлопчыкі, аднаго хлопчыка мы ўзялі з дзіцячага дома, — расказала Вольга Бычкоўская.

У сям'і Платніцкіх дзевяць дзетак. Некаторыя яны таксама ўзялі з дзіцячых дамоў.

— Як рашыліся? Спакойна: вырашылі і пайшлі. Свае дзеці падраілі, стала сумнавата. На лічбе «дзесяць» спыняцца не збіраемся, — паабяцала Святлана Платніцкая.

— Сям'я — гэта праца, мудрасць, цяпленне. Хацелася б, каб такія мерапрыемствы сталі пастаяннымі, — не толькі да Дня сям'і, але і на працягу года. Такі цёплы прыём можа зладзіць любая арганізацыя, прадыямства, грамадскае аб'яднанне. Калі мы будзем збірацца на падобныя святы, мы сапраўды будзем вялікай моцнай сям'ёй для нашай краіны, — падвяла вынік сустрэчы Вольга Чамаданова.

Алена КРАВЕЦ,
ЗВЯЗДА

«Татаў дзень» — КОЖНЫ ДЗЕНЬ

Каб зрабіць шчаслівым дзіця, трэба спачатку зрабіць шчаслівым сябе

У гасцях у знаёмых выпадкова на вочы трапілася паперка, на якой дзіцячым почыркам было напісана: «Татачка, я цябе моцна люблю. І хачу, каб ты раней вяртаўся з работы дадому». Тата 9-гадовай Кацюшы і 2-гадовага Даніка — цудоўны чалавек. Але пры гэтым працаголік — якіх пашукаць. Сям'я жыве за 50 кіламетраў ад Мінска, таму Віталь часта вяртаецца з горада дадому, калі дзеці ўжо спяць. А з'язджае рана, калі яны яшчэ не прачнуліся. Вось і атрымліваецца, што бачыць малых толькі па выхадных, і тое, калі не бярэ падпрацоўку. І ён такі не адзін. Да-статкова шмат мужчын рэальна зносіны з дзецьмі замяняюць грашовымі — замест таго каб разам правесці час, «адкульпаюцца» цацкамі ды цукеркамі. Некаторыя лічаць, што падключацца да выхавання трэба, калі дзіцяці спойніцца тры гады, а то і пазней. Чым небяспечны такія падыходы? Пра гэта і не толькі пагутарылі з кіраўніком накірунку работы з татамі вядомага ў краіне праекта «Тата-школа» Міхаілам МАЦКЕВІЧАМ.

ПРА 40-ГАДОВАГА СЫНА І «ШКОДНУЮ» ЕЖУ

— *Можаце расказаць больш падрабязна, як праходзяць заняткі для татаў?*

— Чатыры заняткі праходзяць без жонак. Мужчыны пры жанчынах ніколі не падзяляцца тым, што раскажучы ў выключна мужчынскай кампаніі. Часам практыкуем, што на пяты занятка таты прыходзяць з жонкамі, і мы ўсе разам абмяркоўваем важныя пытанні. Навучанне адбываецца не ў форме лекцыі, а падчас дыскусій пры ўдзеле мадэратараў. Мужчыны па чарзе дэляцца адзін з адным сваім поглядам на праблему, якую задаюць самі ж удзельнікі групы. Гэта мае наймаверны тэрапеўтычны эффект. Адбываецца ўзаемаўзабачэнне інфармацыі. У выніку хтосьці пераймае традыцыі з іншых сям'яў, хтосьці мяняе сваё стаўленне да праблемы. Адным словам, мужчыны вучацца на

за шэсцьдзесят гадоў. Ён хацеў устанавіць кантакт са сваім саракагадовым сынам. Прычына разрыву была ў тым, што дзяцінства і падлеткавы перыяд былі няправільна пройдзеныя. Мужчына зразумеў, што ў той час, калі ён будоваў свой бізнес, сын адчуваў сябе пакінутым. Крыўда на бацьку перайшла ў дарослае жыццё... У псіхолагаў ёсць прыказка: «Калі вам здаецца, што нешта не так, то вам не здаецца». Таму лепш вырашаць праблемы своечасова. Але, здараецца, людзі ўсведмляюць свае памылкі толькі калі ўжо знаходзяцца на фінішнай прамой жыцця. Разумеюць, што прыклілі на некаторыя дробныя рэчы занадта шмат намаганняў, а самае важнае — дзяцей, жонку — адсутні на другі план. Тым не менш, лепш пазна, чым ніколі. Таму нават калі сын у 40 гадоў атрымлівае ўвагу ад бацькі і гэта вельмі каштоўна для абадвух.

«У 30-гадовых хлопчыкаў як?»

Сеў у «танк», паехаў па «маманта». Усё вельмі проста! Цяжкасці пачынаюцца пасля прыезду дадому...»

— *У многіх сям'ях набірае папулярнасць традыцыя — «Татаў дзень». У прыватнасці, мой сябар раз на тыдзень дае жонцы магчымасць адпачыць, забірае дзіця і бавіць з ім выхадныя. Яны едуць на каток, у басейн, ядуць «шкодную» ежу...*

— У сям'і павінен быць баланс. Калі дзіця штодзень бавіць час з мамай, а потым раптам з'яўляецца тата-святая, у маюча можа скласціся ўражанне, што мама дрэнная, а тата харошы. Такі дысбаланс — не наша гісторыя. Значна лепш дзівіць «Татаў дзень» — кожны дзень». Мужчына штодзень па меры магчымасці павінен браць удзел у жыцці дзяцей, у бытавых пытаннях. Нават калі тата — дальнабойшчык, можна пазваніць, пагаварыць пра розныя рэчы. А не так, што прыляець, святая арганізаваў і зноў знік. А мама увесь час прымушае штосьці рабіць, і наогул з ёю сумна. Бацькі абое ўплываюць на працэс выхавання. Хтосьці сваім удзелам, хтосьці няўдзелам.

ПРА ДЭКРЭТНЫ ВОДПУСК І ЎМЕННЕ ТРЫМАЦЬ СЛОВА

— *З кожным годам у Беларусі ненашмат, але павялічваецца*

колькасць мужчын, якія ідуць у дэкрэтны водпуск. Што вы думаеце пра татаў у дэкрэце?

— Свет мяняецца. Людзі ўсё менш увагі звяртаюць на стэрэатыпы і думкі грамадства. Калі сям'і выгадна, каб у водпуск паглядзець дзіцяці пайшоў тата, бо мама больш зарабляе ці рызыкуе страціць пасаду, то, хутчэй за ўсё, сям'я так і зробіць. Вядома, тата грудзямі не выкарміць, але яго кантакт з дзіцем з першых дзён у любым выпадку пазітыўна паўплывае на развіццё малечы і сямейнае жыццё ў цэлым.

— *Не раз назірала сітуацыю, калі сын просіць тату пагуляць з ім, але чуе ў адказ: «Я заняты».*

— Адзін раз папрасіць, другі. Як паказвае практыка, на трэці раз дзіця ўжо не падыдзе. Гэта сумная гісторыя. Мужчына павінен разумець наступствы сваёй слоў. Ёсць вялікая верагоднасць, што праз пэўны час яго сын будзе шчаслівы з кімсьці іншым, а тата будзе пажаўнаць плады ў выглядзе адзіноты. Каб не трапіць у такую сітуацыю, трэба вучыцца правільна размяркоўваць свой час. Трымаць баланс паміж работай, сям'ёй і адпачынкам. Можна сказаць: «Я заняты», але пры гэтым дадаць: «Увечары з 18.00 да 20.00 я да цябе прыду». Галоўнае — стрымаць слова...

— *Ёсць меркаванне, што татаў прыклад больш важны для хлопчыка, чым для дзяўчынкі.*

— У дзіцяці, незалежна ад полу, два крылы — мама і тата. Калі ў дзяўчынкі няма аднаго крыла — кантакту з татам, то яна не ведае, як выбудоўваць адносіны з мужчынамі. У выніку ў яе могуць быць цяжкасці з партнёрамі. Асаблівае жыццё жанчыны ў многім залежыць ад таго, якую мадэль паводзін дэманстравала ў сям'і тата. Пры гэтым вельмі важна правільна будаваць адносіны як з сынамі, так і з дочкамі.

— *Ёсць шмат мам, якія выходзяць з дзіця адны, без мужчыны. Што можна параіць ім?*

— Многае залежыць ад вобраза, які намалевае мама. Калі яна скажа: «Мы з тваім татам не жывём разам, але ў прынцыпе ён класны». У гэтым выпадку дзіця будзе адчуваць сябе добра. «Выдатна: у мяне класны тата, класная мама. Значыць, і я класны». А калі мама будзе кажаць: «Твой тата — нягоднік»? У дзіцяці пачне фарміравацца комплекс непанавартаасці, з'явіцца няўпэўненасць у сабе. У глыбіні душы яно будзе лічыць, што «калі тата дрэнны, то і я недастаткова добры». Першаарговая задача бацькоў пасля разводу — дамоўцца пра тое, як канструюваць узаемадзеянне адно з адным. Мужам і жонкай яны быць перасталі, але бацькамі — не. Калі дзіця адчувае, што і тата, і мама яго па-ранейшаму любяць і транслююць аднолькава каштоўнасці — кажуць, напрыклад, што не трэба есці салодкае, лепш пабольш садавіны — тады ў дзіцяці пасяляецца спакой і душы і ўноі гарманічна развіваецца. Таму задача мамы — навучыцца супрацоўнічаць з тым чалавекам, з якім з-за нейкіх прычын давяслося расставіцца, а не трапляваць сваю крыўду на былога партнёра. Нічога добрага з гэтага не атрымаецца.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

ПРА ТАТУ-БАНКАМАТА І РУЖОВЫ КОЛЕР

— *Часта таты кажуць, што ім сумна з маленькімі дзецьмі. Лічаць, што мужчынскі ўдзел у выхаванні пачынаецца тады, калі сын падрасце: калі яго можна ўзяць з сабой на рыбалку, пагуляць у футбол...*

— Чакаць, калі дзіця вырасце, каб з ім было цікава — на жаль, такі падыход амаль ніколі сябе не апраўдвае. Да таго часу, калі гэта адбудзецца, момант будзе ўпущаны, і ёсць рызыка, што сфарміраваць блізкія адносіны так і не атрымаецца. І хоць дзіця пастале, у таты так і не з'явіцца з ім агульных спраў і актыўнасцяў. Каб быў інтарэс, трэба хоць патроху, але ўдзяляць яму час з самага нараджэння штодня, удзельнічаць у выхаванні на ўсіх этапах. Што датычыцца грошай, то роля таты-банкамата вельмі аднабокая і часам вельмі няўтульна. У 30-гадовых хлопчыкаў як? Сеў у «танк», паехаў па «маманта». Усё вельмі проста! Цяжкасці пачынаюцца пасля прыезду дадому: з танка вылазіць няма ахвоты, там звыклы пах, рычагі пад рукой. Боршч хочацца атрымліваць праз адчынены люк, праз яго ж раздаваць узаканні. Быццам бы зручна, але часам здараюцца моманты, калі па той бок локка ўзнікае пранзілівая цішыня, або яшчэ горш, чуецца ўпэўнены голас дзіцяці, якое вырасла: «Тата, ехаў бы ты назад па маманта». Лепш, каб тая цішыня не ўзнікала і голас быў іншы: радасны ад таго, што тата пакінуў танк у гаражы.

«Здараецца, людзі ўсведмляюць свае памылкі толькі калі ўжо знаходзяцца на фінішнай прамой жыцця. Разумеюць, што прыклілі на некаторыя дробныя рэчы занадта шмат намаганняў».

— *Дарэчы, адна з цудоўных традыцый «Тата-школы» — штогадовы выязны летнік для татаў і іх дзяцей-падлеткаў. Ці плануеце гэтым летам вылазка на прыроду? І як туды трапіць, калі хтосьці з нашых чытачоў захоча далучыцца?*

— Летнік — унікальная магчымасць для татаў лепш даведацца пра сябе і сваё дзіця, навучыцца лепш разумець адно аднаго, працаваць у камандзе, не толькі слухаць, але і чуць. Для гэтага на працягу трох дзён і ладзяцца гульні, конкурсы, спартакіяды, кан-

цэрты, квесты і іншае. Падлеткавы ўзрост — адзін з самых складаных крызісных перыядаў у жыцці сям'і. Дзіця ператвараецца ў «вожыка», можа праўляць агрэсію, пратэст.

Бацькам вельмі важна быць асабліва ўстойлівым, каб правільна рэагаваць на усё, што здараецца. Яны павінны паказваць свайму «вожыку»: «Мы цябе любім і прымаем такім, які ты ёсць, можаць разлічваць на нас у любой сітуацыі». На словах, здаецца, усё вельмі проста. На практыцы ж значна складаней. Нашы летнікі карыстаюцца папулярнасцю, да таго ж яны бясплатныя, таму сёлета месцы ўжо даўно распісаныя.

Я сам, акрамя таго што ўдзельнік праекта «Тата-школа» дабрачыннай грамадскай арганізацыі «Клуб ільвоў», яшчэ і прафесійны медыятар. Заўважаю, што ўсе канфлікты, усё непрыемныя сітуацыі, звязаныя з адносінамі, грашымі, работай, з'яўляюцца там, дзе людзі з нейкіх прычын не чуюць адно аднаго. Здаецца, размаўляюць на адной мове, але сэнс кожны інтэрпрэтуе па-свойму. Адно з практыкаванняў летніка — калі мужчыны і іх дзеці адказваюць на пытанні пра сябе і пра іншага. У выніку аказваецца: тата ўсё жыццё думаў, што ў дачкі любімы колер ружовы, а аказалася — сіні. Ці што сын любіць пельмені, а насамрэч — салату. Бацькі і дзеці лепш пазнаюць адно аднаго, якасць адносінаў выходзіць на новы ўзровень — і, як вынік, атмасфера ў сям'і становіцца значна лепшай.

чужых памылках і поспехах. Групы для татаў працуюць не толькі ў Мінску, але і ў Магілёве, Віцебску, Брэсце, Кобрыне, Пінску, Слоніме, Смаргоні, Мар'інай Горцы...

— *Можна сказаць, што аднавіць кантакт з дзіцем ніколі не позна? Альбо ёсць мяжа, калі адносіны страчаны і нічога ўжо немагчыма зрабіць?*

— Да нас прыходзяць як шматдзетныя таты, так і тыя, хто толькі збіраецца татам стаць. Саму маму старэйшаму было больш

Выязны летнік для татаў і дзяцей-падлеткаў ад «Тата-школы».

Прыкметы часу

ЯК ТЫ МОЖАШ ТАКОЕ КАЗАЦЬ, МАМА?! Спрацаца з пажылымі сваякамі трэба правільна

У апошнія гады нікога не здзівіш гарачымі спрэчкамі ўнутры сям'і па пытаннях, здавалася б, далёкіх ад бытавых або сямейных. Часам розныя погляды на падзеі, якія адбываюцца ў нашай краіне і пазіў ад яе, могуць стаць прычынай сур'ёзных сварак з блізкімі і нават разрыву адносін адной часткі сям'і з другой. І асабліва балюча такія сваркі адбываюцца на здароўі ўсіх (і маладых, і старэйшых), калі гэта спрэчка з пажылымі бацькамі.

Між тым герантолагі і псіхолагі сцвярджаюць, што спрэчка з людзьмі старэйшага ўзросту мае свае, асаблівыя законы, якія трэба ведаць.

— У сталым узросце механізмы адаптацыі не здольныя дзейнічаць гэтак жа эфектыўна, як у маладосці, і любы стрэс бывае разбураючым для арганізма, — кажа галоўны герантолаг Беларусі Людміла Жыльвіч. — Таму пажылыя людзі патрабуюць асабліва асцярожнага стаўлення да сабе.

Не спрабуйце іх «перарабіць»

Псіхіка пажылых людзей часцей за ўсё не здольная да «агрэўду», кажуць псіхолагі. І таму старацца пераканаць іх, павярнуць на 180 градусаў іх погляды, прыводзячы тую ці іншыя аргументы, — загадка невяканальная задача. Так, мы з дзяцінства прывыклі прыслухоўвацца да меркаванняў бацькоў, верыць іх ацэнцы таго, што адбываецца, і для нас гэта важна. Але цяпер дарослымі сталі мы, дзеці, і, мабыць, не варта, як ні хацелася б, уцягваць пажылых бацькоў у спрэчку на тую тэму, якія занадта нас хвалююць, каб мы маглі разгаварваць стрымана на словы сурзёмкі і не раздражняцца.

меркаваннях, і змяніць іх (напрыклад, пад уздзеяннем новай інфармацыі) або нейкіх аргументаў сурзёмкі проста не могуць.

— Настойваючы ў спрэчцы на сваім пункце гледжання, вы чуюце толькі сябе — гэта асаблівае чалавечы псіхікі. Можна быць, нам варта пачуць і нашых бацькоў, якія

маюць іншае меркаванне. Дапусцім, іх высновы падаюцца вам нелагічнымі. Але з іх пункту гледжання лагічная канструкцыя выбудавана правільна. І яны не разумеюць, чаму вы гэтага не бачыце. Трэба проста прыняць меркаванне пажылага чалавека, бо ён, як і вы, мае на яго права.

Датычыцца спрэчка паглядаў на сучасную моду або на палітычныя падзеі, задача дарослых дзяцей у стасунках з пажылымі сваякамі — не старацца іх настойліва «асучасніць», а зноўку навучыцца любіць іх, нягледзячы на розніцу ў поглядах. Любіць такімі, якія яны ёсць.

Вырасціце «панцыр»

Што рабіць, калі зносіны з пажылымі сваякамі псіхалагічна траўматычныя для больш маладых членаў сям'і? Адкаж псіхолагаў — вырасціце «псіхалагічны панцыр». Гэта дапамога сёканоміцы нервовых клеткі, здолее заставіцца патрэбнымі нашым пажылым блізкім, не страціць кантакт з імі і іх давер.

«Няхай гэта будзе дзясяткі розных поглядаў на тую ці іншую з'яву і падзеі, галоўнае, што сям'я — гэта адна каманда, якая здольная выжыць пры любых абставінах».

Часам бывае, што вы не ў сілах маўчаць пра тое, што вас трывожыць і хвалюе, але не варта «вывальваць» усё гэта на бацькоў. Любую інфармацыю можна падаць па-рознаму. Тыя навіны, якія вы прыносіце пажылому чалавеку, павінны быць максімальна пазіўнымі — негатыву ён і сам зазвычай з тэлепраграм і інтэрнэту. Прынясіце дадому хаця б адну добрую навіну, якая б афарбавала

пазіўтам настрой пажылага чалавека, кажа Людміла Жыльвіч.

— Часта дарослыя дзеці «прыносяць» свае эмоцыі з вуліцы, з працы і выліваюць на бацькоў. І тыя, зразумела, адгукуюцца. Дзіця прыйшло да іх з нейкай праблемай, а значыць, яны павінны яе абмеркаваць і даць рэкамендацыі. Так было заўсёды. Вы прыходзілі з садка або са школы, яны ведалі вашы праблемы і давалі парады. І вось цяпер вы выплхнулі на іх свае хвалеванні, у іх закалаціліся сэрца і падняўся артрыяльны ціск, яны выказваюць свае меркаванні — але іх парады вас раздражня-

юць... І не трэба засмучацца, што «бацька ўжо не той» або «мама ўжо не тая».

— Яны ўсё тая ж у сваёй любові да вас і клопаце пра вас. Але, напрыклад, калі ёсць пытанні, у якіх вашы пункты гледжання не супадаюць, і вы пераканаліся, што лагічная канструкцыя бацькі або маці непарушная, проста не чапайце гэтую тэму. Ёсць вялікая колькасць тэм, якія вы можаце абмеркаваць са сваімі роднымі.

Усю інфармацыю, якую вы прыносіце ў дом вашых бацькоў, лепш падзяліць на тую, якую можна агучыць, і на тую, якую не варта выносіць на абмеркаванне. Так, звычайка «родам з дзяцінства» дзяліцца з самымі роднымі людзьмі — мамай і татам — тым, што трывожыць або засмучае, вельмі моцная і ад яе складана адмовіцца. Але дзяцінства прайшло, і пажылых бацькоў лепш пабергаць, чым спрацацца з імі і застацца незадаволенымі адзін адным. Для пажылага чалавека такая сварка стане больш сур'ёзным стрэсам, чым для маладога, і яго арганізм можа проста не паспець уключыць адаптацыйныя механізмы, каб гэты стрэс перажыць. Тым больш такія сваркі, як правіла, узнікаюць без папярэдняй падрыхтоўкі. І як вынік раптоўнага стрэсу ў пажылага чалавека можа адбыцца, напрыклад, рэзкі скачок артрыяльнага ціску, прычым ціск стрэсавай з'явы ці жэста зніжаецца прэпаратымі. Такі скачок можа прывесці да цяжкіх наступстваў (інсульт ці інфаркт).

«Фільтраваць» важна не толькі навіны, але і эмоцыі, якія мы «прыносім» сваім пажылым бацькам.

— Дапусцім, дарослая дачка пасварылася з мужам або сын — з жонкай. Прыйшлі да мамы, паскардзіліся. У бацькоў узнікае стрэс. Потым мы памірыліся, а бацькі ўсё яшчэ перажываюць вашы негатывныя эмоцыі і будучы пе-

ражываць доўга. Таму тут трэба быць вельмі ўважлівым, бо гэта ж вы валодаеце гнуткай псіхікай, вы поўныя сіл і энергіі. А калі ўсё ж пра нешта распавялі, то добрамычліва, удзячна і без раздражнення выслухайце парады. І нават калі вам здаецца, што бацькі «згущаюць фарбы», памятайце: уяўляючы найгоршыя наступствы любых падзей, яны такім чынам імкнуча абараняюць вас.

Зрабіце дабро са зла

Змены характару — адзін з непрыемных (хоць і неабавязковых) спадарожнікаў старэння. І можна сутыкнуцца з тым, што пажылыя бацькі самі выклікаюць дзіцяцкі на сварку: яны імкнуча прычапіцца да чаго б там ні было, каб мець законныя падставы скіравацца на сына або дачку сваё раздражненне. Што рабіць у гэтым выпадку? Псіхолагі раяць атрыманую негатывную энергію ператварыць у пазіўную і вяртаць пажылым людзям... у выглядзе кампліменту і хвалы. Скажаце, гэта цяжка, асабліва калі сварку праваюць бацькі, ад якіх апырыры какаеш разумення і прыняцця? Але тут працуе простае правіла «далічыць да дзесяці перад тым як адказаць». За гэты час акраж можна ўспомніць, што перад вамі — не апанент, не праціўнік, а чалавек, які падарыў вам жыццё, выгадаваў і выхаваў. Пажылы чалавек, якога па прычыне сталага ўзросту цяжка дзецца многае з таго, з чаго складаецца штодзённым жыццём і што не уяўляе праблемы для нас. Гэта разуменне дапаможа пазбягнуць раздражнення і негатывных эмоцый. А далей трэба дзейнічаць па абставінах. «Не пачуць» абвінавачванняў, прэтэнзій, рэзкіх выказванняў. Прапусціць іх міма вушэй. Або хутка, не даючы разгарэцца сварцы, пераклучыць увагу сурзёмкі на нешта зусім іншае.

«Як вынік раптоўнага стрэсу ў пажылага чалавека можа адбыцца, напрыклад, рэзкі скачок артрыяльнага ціску, прычым ціск стрэсавай з'явы ці жэста зніжаецца прэпаратымі».

— Часам бацькі самі праваюць канфлікт, зноў і зноў вяртаючыся да тэмы, па якой і ёсць рознагалосі з дарослымі дзецьмі. Але ж вы ведаеце сваіх бацькоў лепш за ўсіх і як ніхто здолеець (калі зададзецца такой мэтай) пазбегнуць вострых момантаў. Часам для гэтага дастаткова жарту, часам выдатна працуе тактыльны кантакт — абняць маму або тату, пагладзіць па плячы. У вашых спрэчках з пажылым блізкім чалавекам вы павінны разумець, што вы кіроўца, а ён — кіраваны. Дык ці варта наогул пачынаць спрэчку?

Цалкам незамена ў зносінах з пажылым чалавекам умненне расмяшчыць «апанента», распавядае спецыяліст. Жарт (нават няудалы, калі ён выклікаў усмешку ў пажылага чалавека) здольны спыніць любую сварку, адзначаюць тыя, хто мае зносіны з пажылымі людзьмі прафесійна. Гумар — «сакрэтная зброя»

работнікаў дамоў састарэлых. Калі пажылы чалавек смяецца, яму ўжо не хочацца прадаўжаць канфлікт. Смеючыся, ён забывае пра дрэннае самаадчуванне і пра жаданне з вамі пасварыцца, якое было ў яго яшчэ хвіліну таму.

Правіце павагу

І, нарэшце, памятайце аб тым, што менавіта дзеці павінны саступаць у любой спрэчцы з пажылымі бацькамі. Гэта будзе адступленне з паразай, а адступленне з павагай, прыгожы выхад на нейтральную пазіцыю. І самае галоўнае — ніколі не дазваляйце сабе павышаць голас на бацькоў: ваша мімалётная эмоцыя можа стаць для іх вялікім ударам, кажа спецыяліст.

«У вашых спрэчках з пажылым блізкім чалавекам вы павінны разумець, што вы кіроўца, а ён — кіраваны. Дык ці варта наогул пачынаць спрэчку?»

— Ролі вызначаны раз і назаўсёды: гэта вашы бацькі, а вы — іх дзеці. Таму, нават калі тэма спрэчкі вельмі вас хвалюе, перад вамі вашы самыя блізкія людзі, і вы не хочаце іх пакрыўдзіць. Гэта трэба заўсёды трымаць у галаве.

Але ёсць тут і яшчэ адзін нюанс. Ні ў якім разе пажылыя людзі не павінны адчуць непавагу да іх меркавання з боку дарослых дзяцей.

— Як катэгарычна не рэкамендую, асабліва калі бацькі здаровыя і здольныя паўнаўважна камунікаваць, даваць ім памяншальна-ласкальныя імёны або паспешліва згаджацца з імі, не выслухаўшы іх аргументаў, як гэта адбываецца ў размове з маленькімі дзецьмі. Гэта элемент эйджызму: вы памяншаеце іх ролю. Пажылыя людзі вельмі адчувальныя да такой непавагі.

Згаджацца трэба, зыходзячы з вашага жадання пакінуць за старымі права мець уласнае меркаванне па любым пытанні. Калі вы бачыце, што эмоцыі напальваюцца, можна перавесці размову на іншую тэму, каб вастрэй спрэчкі не дасягнула кропкі незвароту. Але і гэта рабіць трэба акуртанна, не параніўшы гонар пажылага чалавека. Напрыклад, «ўспомніць», што вам тэрмінова трэба кудысьці патэлефанаваць па працоўных пытаннях, вярнуўшыся, загаварыць на іншую тэму. Галоўнае, чаго чакаюць ад дарослых дзяцей пажылыя людзі, — павага, падкрэсленае сурзёмка. Для іх гэта вельмі важна.

— У нашы дні ўзнікае шмат спрэчак сродных пакаленняў. Але так было заўсёды: розныя пакаленні, розныя гістарычныя перыяды, розныя погляды. Пра гэтым, як мне здаецца, у наш час ролю сям'і ўзрастае. І няхай гэта будзе дзясяткі розных поглядаў на тую ці іншую з'яву і падзеі, галоўнае, што сям'я — гэта адна каманда, якая здольная выжыць пры любых абставінах. На гэта трэба настройвацца. І сёння асабліва важна ўнутры сям'і прымаць адзін аднаго такімі, якія мы ёсць.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

«Мы ўмеем працаваць і жыць у камандзе»

«ДОЎГА МЫ ТУТ БУДЗЕМ ХАДЗІЦЬ? ДАВАЙ РАСПІШАМСЯ!»

— Мы пазнаёмліся на спартыўнай пляцоўцы. Я тады выступала ў зборнай БССР. Часта спарторніцтвы праходзілі ў Доме афіцэраў. Я заўважыла хлопца, які часта прыходзіў: акуратны такі, у кепачцы. Потым даведлася, што гэта адзін з нашых футбалістаў. Папрасіла аднакурсніка Лёню Грая пазнаёміць мяне з гэтым «хлопцам у кепачцы». Ён без праблем арганізаваў нам сустрэчу. А потым мы разам аказаліся на зборах. Ну і прызначылі спатканне. Так усё і закруцілася: хадзілі, гулялі. Якія тады спатканні былі? Мы, спартсмены, увесь час заняты на трэніроўках. Вечарам у малочнае кафе хадзілі. Там былі смачныя булочки з марцыпанами, мы іх сёння ўспамінаем, і невялічкія бутэлькі з вяршкамі. У футбалістаў грошай было больш, чым у баскетбалістаў. Юра нам тое купляў, і мы ішлі ў парк каля цырка. Па праспекце гулялі, моладзь тады любіла гуляць ад цырка да ГУМа. Маглі ў «Цэнтральны» кінатэатр схадзіць. А потым вырашылі распісацца, так сям'я ў нас і ўтварылася.

Ніякай прапановы рукі і сэрца не было. Я проста неяк сказала: «Доўга мы тут будзем хадзіць? Давай распішамся». Ну, мы пайшлі і распісаліся. Нават загс быў нейкім маленькім пакойчыкам. Прыйшлі дадому і сказалі маме, што распісаліся. Яна, вядома, была здзіўлена, але нармальна ўспрыняла, стол накрыла. А пазней ужо Юра ў родныя прыехалі, сябры нашы па камандах прыйшлі. І мы сіцпа, па-дамашняму, адзначылі сваё вяселле. Не ў пышным вяселлі шчасце, як аказалася.

Мы спачатку жылі ў маёй мамы. Юра тады выступаў за каманду «Беларусь», і яму далі аднапакатную кватэру ў раёне Трактарнага завода. А пасля ён перайшоў у «Дынама-Мінск» — і нам далі кватэру на вуліцы Максіма Багдановіча, там у нас і Сярожа, старэйшы сын, нарадзіўся, яму сёлета 60 гадоў будзе. У пачатку нашага сямейнага жыцця Юра шмат ездзіў з камандай. Адроз — у Гомель, пасля — у Фрунзэ, там добра плацілі. Ён паехаў, а я засталася з малым Сярожкам. Я пасля дэкрэта яшчэ нават вярнулася ў спорт. Юра прыехаў з Фрунзэ, і мы купілі «Волгу». За душой амаль нічога няма, а мы на «Волзе» ездзім. Пасля Фрунзэ Юра перайшоў на трэнерскую работу. А калі ў нас нарадзіўся Андрэй, я скончыла гуляць і пасля дэкрэта таксама стала трэнерам, затым — дырэктарам спартыўнай школы, на базе якой утварыўся баскетбольны клуб «Цмокі».

Нашама каханню адлегласць ніколі не перашкаджала. Я нават з малым Сярожкам на некалькі месяцаў ездзіла да Юры ў Фрунзэ. Там для нас былі створаны ўсе ўмовы, вельмі сяброўскія адносіны з усімі былі. Юру вельмі цанілі як гульцу. Але ў той перыяд мы мала часу праводзілі разам. Я калі другі раз зацэжарыла, нават думала, што не хачу другое дзіця. Я ў Мінску,

Юра — у Фрунзэ, складана. Але ён мне ноччу патэлефанаваў і сказаў: «Нічога не думай, будзем нараджаць». Так я і нарадзіла Андрэя, ён у нас кіргізкае дзіця. Я падтрымлівала мужа і нармальна ставілася да таго, што мы шмат часу праводзім не разам. Такое жыццё не рэдкае для спартсменаў, тым больш мы займаліся каманднымі відамі спорту. Мы ўмеем працаваць і жыць у камандзе.

У Юры былі выдатныя адносіны з маёй мамай. Я нарадзіла Сяргея ноччу і Юра ноччу пешшу пайшоў праз увесь горад, каб сказаць маёй маме, што ў яе нарадзіўся ўнук. Пасля мы забралі маму жыць да сябе, яна ўжо была слабая. І мая мама заўсёды Юру шкадавала. Вечарам я ёй зраблю каву, бутэрброды і адпраўляю Юру, каб ёй аднесці. Яна нават потым суседцы скардзілася, што дачка не прынясе, а зьяч нясе. Мне крыху крыўдна было, але выгляду я не падавала. Юра для нас заўсёды быў добры. І нам ад гэтага было добра.

«СТАРАЮСЯ УСІХ ТРЫМАЦЬ РАЗАМ»

— У нас вялікая сям'я — двое сыноў, тroe ўнучкаў і тroe праўнукаў. І ў іх Юравы футбольныя гены. Старэйшы сын выступае за каманду ветэранаў, працуе з маладымі футбалістамі. Гэта яго прызначанне, які і Юры. Я на месцы не сяджу. Мне ўжо 83 гады, але я стараюся рухацца, матчы суджу, на гульні хаджу. Вось прыйшла, адсудзіла матч, і настрой падымаецца. У Юры пакуль ёсць праблемы са здароўем, аднаўляецца пасля аперацыі. І многае ляжыць на маіх плячах. Дзеці нам, вядома, моцна дапамагаюць. Яны ўсё для нас робяць. У нас вельмі дружная сям'я. Я стараюся трымаць усіх разам. Яны нават называюць мяне камандзірам.

І з нявесткамі нам пашанцавала. Сыны сабе добрых жонак выбралі. Я нават жартоў, што Сяргею з жонкай пашанцавала таксама, які і Юру. Сяргей па характары — копія бацькі. Яны калі ажаніліся, некаторы час жылі з намі. І мне здаецца, нявестка на мяне глядзела і вучылася, як сябе паводзіць. Я ім дапамагала, вучыла. Яна маладая, іншы раз слова мужу супраць скажаць не магла, калі ён, напрыклад, збіраўся з сябрамі кудысьці схадзіць. А я ж магла яму сказаць, каб дома з жонкай заставаўся. Так мы іх вучылі сямейнаму жыццю. У Сяргея нарадзіліся дваіняты, шасцімесячныя, па паўтара кілаграма кожны.

«Мне здаецца, нявестка на мяне глядзела і вучылася, як сябе паводзіць. Я ім дапамагала, вучыла. Яна маладая, іншы раз слова мужу супраць скажаць не магла, калі ён, напрыклад, збіраўся з сябрамі кудысьці схадзіць. А я ж магла яму сказаць, каб дома з жонкай заставаўся».

І мы ўсе разам іх выходжвалі. Яны тады ў нас два з паловай гады жылі. І мы дапамагалі. Юра ў шэсць гаў раніцы ўставаў, мы ў пялёнкі і ехаў на трэніроўку. І такія хлопцы выдатныя ў нас выраслі, па 40 гадоў ім ужо!

Дзеці заўсёды былі з намі — на трэніроўках, на зборах, у спартыўных летніках. І спартсмены, якіх мы выхоўвалі, нам ужо як родных дзеці. І сёння з усімі святамі нас віншуюць, дапамагаюць. Сярод маіх вучаніц — дзве алімпійскія чэмпіёнкі. Юра выхаваў шмат знакамітых футбалістаў — Антон Пуціла, Сяргей Кісяк, Юра Жаўноў, Міша Марціновіч. Віця Ганчарэнка, знакаміты трэнер, таксама ў Юры вучыўся. І што мне асабліва прыемна, Юравы хлопцы і мяне важным чалавекам лічаць. Нама такога свята, каб яны яму не патэлефанавалі і не перадалі прывітанне Рэгіне Ігнацьеўне. Я іх усіх таксама выхоўвала, адносілася да іх, як да сваіх дзяцей.

«МНОГАЕ ЗАЛЕЖЫЦЬ АД ЖАНЧЫНЫ!»

— Юра заўсёды быў больш заняты работай. А я працавала, дзяцей выхоўвала і домам займалася. А пасля яшчэ і дачу будавала. Каб была добрая сям'я, трэба ўсюды паспяваць. Мне здаецца, нам было прасцей, чым сучаснай моладзі. Мы менш ведалі даброт жыцця і канкрэтна разумелі, што нам трэба. А сёння столькі ўсяго, і маладыя людзі не ведаюць, за што хапацца.

У сямейным жыцці многае залежыць ад жанчыны. Мы абое — людзі з характарам. Я больш падатлівая. Я часта як жанчына яму падказвала, як трэба паводзіць сябе з дзецьмі, з яго маладымі спартсменамі. У нас вельмі добрая каманда, нават спайка атрымалася. Вядома ж, не ўсё соладка было. Многае мы адно аднаму даравалі. Часам казалі: як Рэгіне пашанцавала, што Юра такі спакойны. А насамрэч ён

зусім не спакойны, а наадварот, узрыўны. Жыццё яго не шкадавала. У дзяцінстве ён выхоўваўся не ў бацькоў, а ў дзядзькі. Юра ў сваёй маці 12-ы сын, і каб было прасцей, яна аддала яго на выхаванне свайму бяздзетнаму брату. Хоць і ў роднага чалавека, але ўсё роўна жывіць не з бацькамі. Потым яму прыйшлося даказваць, што ён, хлопец з правінцыі, можа стаць добрым футбалістам. Мне было прасцей, я мінчанка і мяне ўсе ведалі. А яму прыйшлося заваўваць сваё месца пад сонцам, даказваць, што ён не горшы за гарадскіх гульцоў. Я гэта ўсё разумела і многае яму даравала. Ды і трэнерская работа цяжкая. А ён такі, што ўсяго сябе прысвячаў дзецям. Сядзеў, на чым маляваў схемы, прыдумваў камбінацыі. Я стварала ўсе ўмовы, каб яму было камфортна. І пры гэтым сама працавала, вельмі любіла сваю справу, нягледзячы на невялікую зарплату. Мне падабалася, калі і Юрава каманда перамагала, і мае спартсмены. Усюды паспявала. І як вынік — моцная сям'я і выдатныя адносіны са спартсменамі, шмат сяброў.

Юра — выдатны выканаўца, усё робіць ідэальна. Яму трэба толькі падказаць і накіраваць. І я яго накіроўваю, а ён выконвае. Часам муж нават крыўдзіцца, што я камандую. А я не магу інакш. Я амаль 30 гадоў камандавала двухметровымі хлопцамі-баскетбалістамі. Зразумела, мой вопыт кіраўніка ўплывае на сямейнае жыццё. Але мы ўжо прывыклі. Я сама па сабе цвёрдая, але з добрай душой. Я заўсёды любіла дысцыпліну, і мае спартсмены, дзеці, унукі тое адчулі на сабе. Яны часам могуць і пакрыўдзіцца на маё камандзірства, але прыслухоўваюцца.

Жанчыне галоўнае — не ўшчамяць мужчыну. Ад яе мудрасці, розуму вельмі многае залежыць. Мужчыны розныя бываюць. У мяне, напрыклад, раўнівы, і ў некаторыя моманты было цяжка. З цягам часу прыходзіць разуменне, як правільна сябе паводзіць. Часам трэба і цераз сябе пераступіць. Чаму сёння маладыя разбіраюцца хутка? Праз упартасць. А потым шкадуць. Колькі я такіх сямей захавала. Нехта запіскаваў, нешта не падабаецца, і адразу разводзіцца бягуць. Ці жонка дома чакае, а муж тут, у лагеры, заляцаецца да дзядзят. Былі моманты, калі я проста ім казалі: «Пішы заяву на звальненне, калі да жонкі не вернешся». Гэта я

«Ён такі, што ўсяго сябе прысвячаў дзецям. Сядзеў, на чым маляваў схемы, прыдумваў камбінацыі. Я стварала ўсе ўмовы, каб яму было камфортна. І пры гэтым сама працавала».

так маніпулявала, але семі захаваліся і сёння жывуць шчасліва. Я нават часам думаю, як я не баялася гэтымі мужыкамі камандаваць і як яны мне ніколі не пярэчылі?

Ніколі не была аб'якавай да людзей. Нават сёння, калі я ўжо заслужаны чалавек і магу спакойна жыць. Але я сячу за трэніроўкамі, калі трэба, падказваю, вопыт дазваляе. Часам гляджу на дзядзінку і бачу патэнцыял, але некаторыя моманты трэба выправіць. Я пра гэта кажу, падказваю, і так атрымліваецца, што заўсёды маю рацыю. І на душы спакойна, што добрую справу зрабіла. Але ў сямейным жыцці прычыны «я заўсёды маю рацыю» не працую. Тут трэба прыстаёвацца адно да аднаго. Гэта вялікая праца. Можна іншым разам

чагосьці не ўбачыць, не пачуць, каб для сямі было добра.

БЕЗ КАХАННЯ НІЧОГА НЕ БЫВАЕ

Сваркі здароўца ў кожнай пары, і ў нас не заўсёды ўсе было добра. Цяпер, у салідным узросце, іх, вядома, стала менш. Але я часам магу Юру сказаць: «Каб быў пісталет, дык прыстрэліла б проста тут». Ну, ва ўсіх такое бывае. Але трэба сябе стрымліваць, даравачка, нешта ў гомар пераводзіць.

Пасля 60 сумесных гадоў мы ўжо не ўяўляем жыцця адно без аднаго. Мы разумеем адно аднаго як ніхто іншы. Мы — нібыта адно цэлае. Я, можа, да дзецей не так стаўлюся, як да мужа. Вядома, праз столькі гадоў гэта ўжо больш звычка, чым каханне. Але ж без кахання нічога не было б.

У сямейным жыцці галоўнае — павага і талент іці на ўступкі. Гэта складана, але важна. Даю параду дзядзяткам — спачатку мужу трэба аступіць, а потым ён будзе рабіць усё, як вы скажаце. Сёння Юра мне ні ў чым не адмаўляе. Ён усё робіць, як я кажу. Паўтарыся: самае галоўнае — павага і ўменне аступаць. Я заўсёды так жыла, і мы нават не заўважылі, як праліцелі гэтыя 60 гадоў.

Валерыя СЦЯЦКО.

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Извещение о проведении 20 июня 2022 года открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ООО «Аэростар»

Предмет торгов № 1: пресс-форма для выдува ПЭТ бутылок 1. Местонахождение: территория ОАО «МПКО», район агрогородка Гатово, Минский район, Минская область. Начальная цена: 4 560 руб. (включая НДС по ставке 20 %, 760 руб.). Сумма задатка: 350 руб. Шаг аукциона: 100 руб.

Предмет торгов № 2: пресс-форма для выдува ПЭТ бутылок 1. Местонахождение: территория ОАО «МПКО», район агрогородка Гатово, Минский район, Минская область. Начальная цена: 4 560 руб. (включая НДС по ставке 20 %, 760 руб.). Сумма задатка: 350 руб. Шаг аукциона: 100 руб.

Предмет торгов № 3: пресс-форма для выдува ПЭТ бутылок 2. Местонахождение: территория ОАО «МПКО», район агрогородка Гатово, Минский район, Минская область. Начальная цена: 4 560 руб. (включая НДС по ставке 20 %, 760 руб.). Сумма задатка: 350 руб. Шаг аукциона: 100 руб.

Предмет торгов № 4: устройство транспортного. Местонахождение: территория ОАО «МПКО», район агрогородка Гатово, Минский район, Минская область. Начальная цена: 2 640 руб. (включая НДС по ставке 20 %, 2 640 руб.). Сумма задатка: 800 руб. Шаг аукциона: 500 руб.

Предмет торгов № 5: шкаф сушильный промышленный. Местонахождение: территория ОАО «МПКО», район агрогородка Гатово, Минский район, Минская область. Начальная цена: 3 960 руб. (включая НДС по ставке 20 %, 660 руб.). Сумма задатка: 300 руб. Шаг аукциона: 100 руб.

Продавец имущества: Общество с ограниченной ответственностью «Аэростар» (Адрес: 220116, г. Минск, а/я 49).

Организатор торгов: Общество с ограниченной ответственностью «Аэростар» (Адрес: 220116, г. Минск, а/я 49).

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает стоимость приобретенного имущества в течение пяти банковских дней с момента подписания договора купли-продажи имущества.

Договор купли-продажи имущества заключается не позднее следующего рабочего дня после проведения аукциона.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе проведения аукциона (договор о задатке), внесшие в установленном порядке задаток (задатки) по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации и подлинник (или заверения для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию платежного документа о внесении задатка с отметкой банка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на счет ООО «Аэростар» не позднее 18 июня 2022 г. на расчетный счет № BY08OLMP30120000960060000333 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLSBY2X, получатель — ООО «Аэростар», УНП 100375898.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а высшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники вправе предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (единственному участнику аукциона) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи имущества заключается с победителем торгов не позднее следующего рабочего дня после проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (единственным участником аукциона) в течение пяти дней после подписания договора купли-продажи.

Торги проводятся 20 июня 2022 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, дом 24А, помещение 1А, каб.13. Прием документов с 20.06.2022 по 15.06.2022 по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, дом 23, кабинет 33; дата: 07.06.2022 г. время: 17.00. При подаче заявления, желающего принять участие в аукционе, подписывается с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

6. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

7. Участник аукциона за 3 дня до проведения аукциона должен перечислить организатору аукциона задаток в размере 10% от первоначальной стоимости без НДС. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с BY54BPSB3012192410119330000 код BPSB2X в региональной дирекции № 600 ОАО «СберБанк», УНП 700049807, ОКПО 03454762.

8. Информация о порядке и сроках возмещения затрат на организацию и проведение аукциона: в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

9. Срок подписания договора купли-продажи: договор купли-продажи имущества должен быть подписан победителем аукциона (претендентом на покупку) в редакции организатора аукциона после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и предоставления организатору аукциона копий платежных документов, но не позднее 5 рабочих дней.

10. Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 3» размещены в газете «Звезда» на сайте ОАО «ДСТ № 3».

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Продавец: ООО «Завод автомобильных приточек и кузовов «МАЗ-Купава», г. Минск, ул. Машиностроителей, д. 18. Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by

Предмет электронного аукциона: Административно-бытовой корпус № 2 с проходной

(назначение: здание административно-хозяйственное, общ. пл. 304 кв. м, 500/С-39010). Адрес: г. Минск, ул. Машиностроителей, 18/1

Сведения о земельном участке: пл. 0,0656 га предоставлен продавцу (проект действий по 28.02.2022) для обслуживания здания административно-хозяйственного. Ограничения (обременения): охранные зоны сетей и сооружений теплоснабжения (пл. 0,0195 га)

Начальная цена лота с НДС 20% – 133 200,00 долларов США. Примечание: цена предмета Предмета аукциона фиксируется в протоколе о результатах аукциона в сумме в белорусских рублях, эквивалентной цене продажи лота в долларах США по курсу НБРБ на дату проведения аукциона.

Задаток в сумме 30 000,00 бел. руб. перечисляется на р/с BYN BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБэл» (г. Минск) БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона) либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнуто соглашение по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установлен регламентом электронной торгово-площадки «ИПМ-Торги», размещенном по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 3% от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: Начало торгов: 21.06.2022 в 11.00. Окончание торгов: 21.06.2022 в 12.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 20.06.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 3» – продавец (организатор аукциона) 13 июня 2022 года в 12.00 проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества, расположенного по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарова, 27ВВ

- стартовый цех – капитальное строение с инв. № 710С-4255 с железобетонным ограждением площадью 543,0 кв. м,
• цементный склад, инв. № 1878.

1. Наименование продавца – организатора аукциона, его местонахождение и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 80222712424.

2. Суммарная начальная цена продажи с НДС составляет 81 625,00 белорусских рублей.

3. Информация о земельном участке. Имущество, предлагаемое к отчуждению расположено на земельном участке, находящемся в постоянном пользовании ОАО «ДСТ № 3» с кадастровым номером 741000000007002895.

4. Дата, время и место проведения аукциона: 13.06.2022 в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, конференц-зал.

5. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 07.06.2022 г. время: 17.00. При подаче заявления, желающего принять участие в аукционе, подписывается с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

6. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

7. Участник аукциона за 3 дня до проведения аукциона должен перечислить организатору аукциона задаток в размере 10% от первоначальной стоимости без НДС. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с BY54BPSB3012192410119330000 код BPSB2X в региональной дирекции № 600 ОАО «СберБанк», УНП 700049807, ОКПО 03454762.

8. Информация о порядке и сроках возмещения затрат на организацию и проведение аукциона: в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

9. Срок подписания договора купли-продажи: договор купли-продажи имущества должен быть подписан победителем аукциона (претендентом на покупку) в редакции организатора аукциона после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и предоставления организатору аукциона копий платежных документов, но не позднее 5 рабочих дней.

10. Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 3» размещены в газете «Звезда» на сайте ОАО «ДСТ № 3».

Результаты проведения рекламной игры «ЗИМНЯЯ ДОДОМАНИЯ»

Сведения о рекламной игре: Наименование рекламной игры: «Зимняя Додомания». Территория проведения: сеть ресторанов быстрого обслуживания «Додо Пицца» на территории Республики Беларусь. Период проведения: с 13 января 2022 г. по 31 мая 2022 г. В рекламной игре приняли участие 1579 участников. Призовой фонд рекламной игры разыгран полностью. Победители призов:

Table with 2 columns: Наименование приза, ФИО победителя. Includes prizes like computer chairs, cash, and smartphones.

На сайте dodopizza.by/minsk/legal указаны имена:

Победитель 3 (трех) призов «Подставка для ноутбука EVOLUTION LS107»;

Победитель 5 (пяти) призов «Bluetooth гарнитура EVOLUTION BH510»;

Победитель 2 (двух) призов «Портативная акустическая система EVOLUTION BOOM-101 BLACK»;

Победитель 5 (пяти) призов «Электрическая (звуковая) зубная щетка EVOLUTION TB-01»;

Победитель 5 (пяти) призов «Увлажнитель воздуха Evolution powered by Deerma F426»;

Победитель 5 (пяти) призов «Qi беспроводная зарядная станция для смартфонов P54 FLASHFIRE Q4-2000»;

Победитель 160 (ста шестидесяти) призов «Денежный приз в размере 50 белорусских рублей, зачисленный на дебетовую банковскую карту «Яркая карта», эмитированную «Приорбанк» ОАО»;

Победитель 100 (ста) призов «Сертификат додстер классической до 30.04.2022 г.»;

Победитель 200 (двухсот) призов «Сертификат пицца пепперони 25 см до 30.04.2022 г.».

Организатором рекламной игры является ООО «ТДИ ПРОМО-ИВЕНТ», 220034, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Красновзвездная, 18Б, 2-й этаж, пом. 5, УНП 190771520.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4137 от 10.01.2022, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры +375 29 606 75 76 с 11:00 до 23:00 ежедневно (без выходных), сайт www.dodopizza.by.

Правила проведения рекламной игры опубликованы в газете «Звезда» № 7 от 13.01.2022.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 24-63-12.

Продавец: открытое акционерное общество «Лепельагросервис», 211173, Витебская обл., Лепельский р-н, Лепельский с/с, 18, Юго-западнее д. Жерствичины, тел. 8 (02132) 36962.

Предмет торгов: 235 кв. м по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, Лепельский с/с, п. Белоозерный, наименование – здание котельной, назначение – здание административно-хозяйственное.

Кап. строение с инв. № 230С-14613 площадью 34,2 кв. м по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, Лепельский с/с, п. Белоозерный, наименование – словесная, назначение – здание специализированное для общественного питания.

Кап. строение с инв. № 230С-14611 площадью 163 кв. м по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, Лепельский с/с, п. Белоозерный, наименование – материальный склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ.

Кап. строение с инв. № 230С-14609 площадью 1425,2 кв. м по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, Лепельский с/с, п. Белоозерный, наименование – производственный корпус, назначение – здание обрабатывающей промышленности иного назначения, составные части и принадлежности: две холодильные пристройки.

Кап. строение с инв. № 230С-14608 площадью 1425,2 кв. м по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, Лепельский с/с, п. Белоозерный, наименование – выловый бункер, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ.

Кап. строение с инв. № 230С-14606 площадью 74 кв. м по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, Лепельский с/с, п. Белоозерный, наименование – котельный, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ.

Кап. строение с инв. № 230С-14605 площадью 66 кв. м по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, Лепельский с/с, п. Белоозерный, наименование – лаборатория-весовая, назначение – здание многофункциональное.

Кап. строение с инв. № 230С-19403 площадью 23 кв. м, Северо-западнее п. Белоозерный, наименование – трансформаторная подстанция, назначение – благоустройство территории, назначение – сооружение многофункциональное.

Вышеуказанные объекты находятся на зем. участке с кадастровым номером № 2275010001007172, наименование – благоустройство территории, назначение – сооружение многофункциональное.

Вышеуказанные объекты находятся на зем. участке с кадастровым номером № 2275010001007172, наименование – благоустройство территории, назначение – сооружение многофункциональное.

Обременение: запрет УПГИ ГУЮ Витбислосплкома на совершение регистрационных действий. Письмо УПГИ ГУЮ Витбислосплкома от 03.02.2022 № 20122/3941: запрет на совершение регистрационных действий без снятия при условии перечисления покупателем денежных средств за приобретенный предмет аукциона на депозитный счет управления

принудительного исполнения ГУЮ Витбислосплкома. Нач. цена: 67 804,80 бел. руб. с учетом НДС. Задаток: 6780,48 бел. руб.

Повторный аукцион состоится: 03.06.2022 в 11.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Заявления на участие в аукционе принимаются до 02.06.2022 в 17.00. При подаче заявления, желающего принять участие в аукционе, подписывается с Продавцом договор купли-продажи предмета аукциона в течение 11 (одиннадцати) раб. дней со дня проведения аукциона; оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи; оплата расходов по гос. регистрации договора купли-продажи и перехода права собственности на недвижимое имущество осуществляется за счет Покупателя. Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать заявление в аукцион в указанный в извещении срок заявления на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения торгов с приложением документов:

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении с отметкой банка; ор. лицом или индивид. предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию ор. лица или индивид. предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; инстранным ор. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство ор. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом документов на белорусский язык; документ, подтверждающий ор. статус ор. лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда ор. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивид. предпринимателя РБ – нотариально удостоверенное согласие ор. лица РБ на участие в аукционе; инстранным ор. лицом – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководителем ор. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Информация об окончательных суммах затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходах, связанных с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, производится в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона.

Доп. информация по торгам можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (29) 251-82-55, (44) 700-65-62, e-mail: vosto74@mail.by, marketi.by. Ознакомиться с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел.:

+375 (29) 2192280 Голубцова Александра Михайловна, +375 (29) 251-82-55 Хоня Анастасия Александровна.

«НЕ ПРАДАЕЦЦА ХАТА БАЦЬКОЎ...»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

У Таццянінай прабабулі калісьці быў хутар. Дом і лазню будаваў яшчэ малады прадзед са сваімі сынамі. Таня, калі была маленькай, бывала там рэдка, але ад кожнай такой паездкі ў яе заставаліся выключна цёплыя ўспаміны. Прабабуля памерла 20 гадоў таму. Пасля яе пахавання дом адразу ж прадалі, бо ўсім было далёка і нязручна ездзіць глядзець яго. Два гады таму па дарозе з Гродна Таццяна згадала пра той хутар. Хоць і не адразу, але знайшла з'езд на гравіюку, якая вяла да алеі са старых дрэў. Драўляная хатка, якая практычна не памянлася, сустрэла чыстымі вокнамі, завешанымі беласнежнымі фіранкамі. У паветры лунаў водар свежаскошанай травы. Побач з адрывай, дзе дзядуля любіў спаць на сене, у агародзе корпалася чужая бабуля. Таццяна стала і моўчкі, як зачараваная, глядзела на гэта ўсё. «Муж прапанаваў падысці, павітацца, сказаць, хто я. Але пасаромелася. Падумала, а раптам бабуля спужаецца.

Усё ж такі незнаёмыя людзі на машыне, нікога няма побач. Пастаялі, панасталігіравалі і з'ехалі. Але на душы ўсё адно было добра, бо убачыла, што дом жыве».

Год таму Таццяна сама набыла і аднавіла старую, раней пустую хату ў роднай вёсцы мужа. Неяк, выгульваючы сабаку, сустрэла суседку, якая паведала:

«А тут заязджалі былыя гаспадары вашага дома. Пастаялі каля машыны, паглядзелі, зайсці пасаромеліся. Але казалі, што душа парадавалася, калі убачылі дым з трубы». — «Шкада, што не зайшлі. Я абавязкова б паказала ім двор, дом, сад. Бо разумю, як важна дакрануцца да свайго месца, пасядзець пад старым

дрэвам, з'есці яблык з дзядулевай яблыні»...

Некалькі гадоў таму Ірына, таксама мая знаёмая, купіла хатку на хутары і пераехала туды жыць разам з сям'ёй. Надоечы да іх у двор зусім нечакана зайшлі пажылыя жанчыны. Адна з іх аказалася дачкой былога гаспадара хаты. Яна ўжо даўно жыве ў Латвіі і, карыстаючыся тым, што зрабілі бязвізавы ўезд, вырашыла пабываць на радзіме. Пасядзелі, пагутарылі. У жанчыны вочы на мокрым месцы: «Тут бэз хутка распусціцца, а тут вішні надта смакотныя былі». Доўга стаяла і дзівілася — як вырас арэх, які пасадзілі ў год нараджэння яе таты. Ірына прынесла старыя фотаздымкі, якія знайшла пасля пакупкі хаты. Аказалася, гэта маладыя, яшчэ да выселля, яе бацька і маці. «Як добра, што вы тут, і дом даглядаецца. І возера наша. Можна, я яшчэ прыеду?» — спытала на развітанне тая жанчына. «І так добра стала на душы — як быццам блаславенне атрымала», — прызнаецца Ірына.

Пішу гэтыя нататкі, а фонам для натхнення — песня

«Не прадаецца хата бацькоў». І самі сабой прыгадаліся словы аднаго добрага чалавека: «Як можна аддаць у чужыя рукі месца сілы? Дом, дзе жылі бабуля, дзядуля, дзе прайшло дзяцінства тваіх бацькоў, тваё дзяцінства. Там жа ўсё прасякнута ўспамінамі. Хіба ёсць ім цана?» Так казаў Аляксандр Іванавіч, калі мы гадоў востам таму дапамагалі бацькам прадаць бабуліну хату. ...Але ж, пагадзіцеся, адной настальгіі мала. Хаты бацькоў трэба даглядаць, інакш яны згніюць, разваліцца. Што, дарэчы, і здарылася з хатай маёй бабулі, якую нам так і не ўдалося прадаць. Мама казала, што, калі верыць суседзям, там сёлета ўжо абваліўся дах.

Ды што далёка хадзіць, штодзень гуляючы па сваёй вёсцы, бачу пахіленыя плоты, з-за якога з бур'яну пазірае сумнымі вокнамі закінутая драўляная хатка. Месціцы кажучы, што браты не змаглі дамовіцца — таму так і стаяць іх радавое гняздо, нікому не патрэбнае. Атрымалася, як у той прыказцы: сам не гам і другому не дам. Штотаз, праходзячы міма,

любуюся шыкоўнымі садам, амаль векавымі ліпай, ясенем, дубам, пасаджанымі некалі побач з той хаткай, і думаю: «Былы гаспадар, відаць, любіў гэтае месца і садзіў дрэвы з надзеяй. Добра, што ён сёння не бачыць такога сумнага відовішча...»

Закінутых хат, дзе пра жыццё нагадваюць толькі пышныя кусты каля вяснічак ды шапакоўні на старых яблынях, у беларускіх вёсках як расы. Праязджаючы каля іх, заўсёды думаю: «Вось яны трапілі ў добрыя рукі». Вядома, ніхто не спрачаецца, ідэальны варыянт — самі даглядаць бацькоўскую хату. Але калі няма такой магчымасці, лепш усё ж чакаць, калі яна разваліцца, а прадаць. Толькі не першаю сустрэчанаму, як часта бывае, — маўляў, галоўнае, каб заплаціў. А людзям, якія не зносяць хату з гісторыяй, а ўдыхнуць у яе новае жыццё. Перакананая, такія гаспадары з радасцю дзівольваюць пасядзець пад дзядулевай яблыняй. Больш за тое, будуць успрымаць гэта як добры знак.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК,
фота аўтара.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

ПЕСТА З ЛІСЦЯ РАДЫСКІ

Гэта выдатны соус, можна сказаць, з самых даступных кампанентаў. Вясоны, свежы смак, які выдатна дапоўніць стравы. Гатуецца вельмі проста і хутка.

Спатрэбіцца: лісце радыскі — 1 пучок, алей аліўкавы — 100 мл, часнок — 2 зубкі, насенне сланечніка (ачышчанае) — 4 сталовыя лыжкі, пармезан надзёрты — 3-4 сталовыя лыжкі, соль і перац — на смак.

Перш-наперш, вядома, зразаем зялёніва з радыскі.

Добра прамываем лісце і выкладваем яго на папяровы ручнік, каб абсушыць.

Абсмажваем семачкі на сухой патэльні да румянасці. Сачыце, каб не пачалі гарэць, і своечасова пераварочвайце.

Наразаем прамытае бацвінне радыскі на кавалачкі паменш і складваем яе ў блэндар. Дадаём нарэзаны часнок. Уліваем аліўкавы алей. Высыпаем абсмажаныя семачкі.

Здрабняем усё блэндарам. Дадаём надзёрты пармезан і соль з перцам на смак.

Узбавім усё блэндарам да аднастайнай кансістэнцыі, каб атрымаўся соус.

Песта з лісця радыскі падавайце гэтак жа, як звычайны, у якасці соуса да макаронаў або да закускі.

САЛАТА З КУРЫЦАЙ І АНАНАСАМІ

Спатрэбіцца: курыная грудзінка — 400 г, ананас кансерваваны — 1 бляшанка, кукуруза кансерваваная — 1 бляшанка, яйка варанае — 6 шт., морква вараная сярэдня — 1 шт., цыбуля зялёная — 1 пучок, маянэз і соль — на смак.

Курыную грудзінку адварыць і астудзіць. Грудзінку, ананас, моркву, яйкі і цыбулю парэзаць невялікімі кубікамі. Дадаць кукурузу. Змяшаць усе інгрэдыенты ў салатніку. Заправіць маянэзам. Пасаліць на смак.

ТОРТ З ПЕЧЫВА З КАФЕЙНЫМ ВОДАРАМ

Спатрэбіцца: яйкі — 4 шт.; цукар — 200 г; масла — 200 г; печыва — 0,5 кг; 1 шклянкі моцнай кавы; парашок какавы — 2 ст. л.; ванільны цукар — 10 г; шакалад — 100 г.

Змяшаўшы яйкі з цукрам, какава-парашком і ванільным цукрам, праграваем усё на вадзяноў бані да загуснення. Пасля астуджваем атрыманую сумесь і, дадаўшы ў яе размякчанае масла, узбіваем да атрымання аднастайнай масы.

Прамазаўшы сметанковым маслам форму, укладваем у яе пласты печыва, папярэдне абмакваючы яго ў прыгатаваную каву. Кожны пласт прамазваем атрыманым крэмам. Калі ўсе пласты будуць выкладзеныя, ставім торт у халадзільнік, каб ён набрак на працягу некалькіх гадзін.

Дастаўшы торт з халадзільніка, асыярожна пераварочваем форму і ўпрыгожваем наш выраб надзёртым шакаладам.

бактэрыі можа мяняцца — напрыклад, пры захапленні некаторымі дыетаімі, фаст-фудам, а таксама пры стрэсавых сітуацыях іх колькасць зніжаецца. Павялічыць колькасць біфідабактэрыі можна за кошт спажывання кісламалочных прадуктаў. Пры гэтым трэба памятаць пра адзін важны момант — для падтрымання жыццядзейнасці біфідабактэрыі патрабуецца клетчатка. Таму ў рацыён, акрамя кісламалочных прадуктаў, неабходна ўключыць гародніну і злакі.

Лактабактэрыі

Іх існуе вялікая колькасць, але найбольш вядома ацыдафільная палачка. Месцам пасялення гэтых мікраарганізмаў з'яўляюцца кісламалочныя прадукты. Лактабактэрыі выконваюць некалькі функцый: яны бяруць удзел у засваенні малочных прадуктаў, а таксама стаяць на варце імунітэту. Таму для падтрымання ахоўных сіл патрабуецца рэгулярна ўжываць кісламалочныя прадукты: спецыялісты лічаць, што яны павінны прысутнічаць на нашым стале 3 разы на дзень. Атрымаць лактабактэрыі можна з ёгурту, кефіру, тывагу.

Кішачная палачка

Яе можна толькі часткова назваць сябрам, бо яна адносіцца да ўмоўна-патагеннай флоры. На практыцы гэта азначае, што ў залежнасці ад умоў кішачная палачка можа становіцца як сябрам, так і ворагам нашаму арганізму. Напрыклад, пры незахаванні элементарных правілаў гігіены яна здольная выклікаць кішачныя атручэнні. Пры спрыяльных умовах кішачная палачка становіцца нашым саюзнікам і ўдзельнічае ў сінтэзе некаторых вітамінаў (К і групы В).

Як зберагчы карысныя бактэрыі

Галоўны вораг карысных бактэрыі — антыбіётыкі. Гэтыя лекі не робяць адрознення паміж шкоднымі і карыснымі бактэрыямі, таму прымяняць іх трэба толькі ў самых крайніх выпадках. Пры гэтым пажадана піць прабіётыкі, якія падтрымліваюць мікрафлору кішачніка. І само сабой, не выключачы з рацыёну багатае на карысныя мікраарганізмы прадукты.

Антыбактэрыяльнае мыла дзейнічае прыкладна гэтак жа, як антыбіётыкі, выклікаючы бактэрыяльны дысбаланс у арганізме. Мыць рукі трэба абавязкова, вось толькі мыла лепш выбіраць звычайнае, якое не нашкодзіць карысным бактэрыям.

НЕ ХВАЛІ НЯВЕСТКУ ПРАЗ ТРЫ СЕРАДЫ, ПАХВАЛІ ПРАЗ ТРЫ ГАДЫ (Беларуская народная прымаўка).

БРУДНЫЯ «СКОКІ»

Чаму ў латвійскіх улад не засталася нічога людскага

Прэзідэнт Латвіі Эгілс Левітс у звароце да жыхароў краіны падтрымаў рашэнне Рыжскай думы аб зносе помніка Вызваліцелям Рыгі. Парламент гэтай краіны раней спыніў дзеянне пункта міжрадавага пагаднення з Расіяй аб ахове помнікаў савецкім войнам, што дазваляе зносі манумента. Рыжская дума даручыла профільнаму агенцтву забяспечыць дэмантаж помніка. «Рашэнне Рыжскай думы дакладнае. Таксічнае выпраменьванне гэтага аб'екта перавышае маштабы аднаго самакіравання. Таму было б важна, каб рашэнне аб яго дэмантажы прымаў Сейм, асобным законам зняўшы ўсе бюракратычныя перашкоды да выканання рашэння Рыжскай думы», — сказаў Левітс. Латвійскі прэзідэнт таксама аанансаваў правядзенне 20 мая шэсця «за вызваленыя краіны ад усялякай савецкай спадчыны». Тое, што адбываецца ў суседняй краіне, за мяжой нармальна чалавеча маралі. Чаму ў латвійскіх улад не засталася нічога людскага?

У ІНТАРЭСАХ ЛЯЛЬКАВОДАЎ

Падзеі, якія здарыліся ў Рызе 10 мая, калі трактарам прыбралі кветкі, якія жыхары горада паклалі на Дзень Перамогі каля помніка Вызваліцелям, ускалыхнулі беларускую грамадасць. Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Уладзімір Андрэйчанка так пракаментаваў гэты акт вандалізму: «Раніцай 10 мая ў Рызе трактарам згрэблі кветкі, ускладзеныя ў Дзень Перамогі да помніка Вызваліцелям. Нашчадкі латышскіх нацыстаў, якія абвясцілі 9 мая Днём памяці ахвяр на Украіне, вырашылі вырасціць з гісторыі ўсе згадкі пра подзвіг савецкага народа. Але рыжане ўжо 11 мая зноў прынеслі кветкі да помніка і арганізавалі «народны дзор» па абароне памяці.

Гэты яскравы прыклад сведчыць аб тым, што нават у прафашысцкіх еўрапейскіх краінах ёсць здаровыя сілы, якія выступаюць супраць нацызму, гатовыя абараняць уласныя ідэалы і берагчы сапраўдныя каштоўнасці. Літоўцы, латышы, эстонцы, украінцы і палякі ў большасці сваёй міралюбівыя, добрыя і прыстойныя людзі. Яны заложнікі сваёй урадаў, якія выконваюць чужую волю, якія абараняюць інтарэсы закулісных льялькаводаў, якіх не хвалюе нічога, акрамя ўласнай выгады.

Вайна з помнікамі, адраджэнне прафашысцкай ідэалогіі, знішчэнне культурнай спадчыны, татальныя абмежаванні, забароны і санкцыі — той інструментарый, які выкарыстоўваецца сёння заходнім светам для захавання ўласнага дамінавання. Спробы «задушчыць» іншааднаства, перапісаць гісторыю нараджаюць хвалю пратэсту і абурэнні, прымушаюць людзей падымца на яе абарону. Тысячы рыжан прадэманстравалі сваю пазіцыю, паўторна ўсклаўшы кветкі да мемарыяла Вызваліцеляў. Беларускі народ, які страціў кожнага трэцяга ў Вялікай Айчыннай вайне, салідарны з тымі, хто выступае супраць прафашызму і яго ідэалогіі. Сёння зноў актуальныя словы Юліуса Фучыка: «Людзі! Будзьце пільныя! Спыніце прафашызм!».

ПАМАГАТЫЯ НАЦЫСТАЎ

Заклад да стварэння канцэнтрацыйнага лагера ў цэнтры Рыгі — гэта частка прадуманай праграмы па рэалізацыі радыкальнай русафобіі. Такое меркаванне БелТА выказаў доктар палітычных навук, прафесар загадчык кафедры палі-

дэзьянімі ўлады спрабуюць адвесці ўвагу ад сваіх правалаў у гаспадарчай, эканамічнай палітыцы і ва ўсіх іншых адносінах. Напрыклад, Рыга па насельніцтве прыкладна ўтрымае менш, чым Мінск, можа быць, нават у чатыры разы ўжо. Але рыжская новая ўлада другі год запар прадэманстравала, што яна толкам снег прыбраць не здольная. Але затое знесці помнік — гэта ж прасцей, тут вялікіх талентаў не трэба», — канстатаваў ён.

ЖУДАСНЫЯ НАСТУПСТВЫ

Змагацца з памяццю — гэта злачынства, заявіў БелТА дацэнт кафедры гісторыі паўднёвых і заходніх славян гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат гістарычных навук Сяргей Александровіч. «Шчыра шкада жыхароў Рыгі, якія ўлады свядома пазбаўляюць чалавечага права на памяць. Кветкі рыжан да мемарыяла савецкім войнам-вызва-

тактычным аперациі: Рыжскую, Талінскую, Маанзундскую і Мемельскую. Бтва доўжылася 71 дзень і завяршылася паражэннем германскіх войскаў і вызваленнем ад нямецкай акупацыі трох прыбалтыйскіх рэспублік. Дзякуючы імкліваму наступленню савецкіх войскаў фашысты не паспелі ўзбраць Рыгу. Байцы і камандзіры Чырвонай Арміі захавалі сталіцы Латвіі яе знакамітае гістарычнае аблічча, якім захапляюцца турысты і ў нашы дні. У баях за Латвію і Рыгу загінулі 150 тысяч савецкіх воінаў», — заўважыў эксперт.

Улады еўрапейскіх краін не жадаюць памятаць аб тым, хто сапраўды выратаваў іх ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Такое меркаванне ў эфіры «Аль-фа-радыё» выказаў палітолаг Аляксей Дзермант. Ён назваў «чорнай нядзячнасцю» выпадкі апаганення і зносу помнікаў у Польшчы, Латвіі, Эстоніі, Літве і іншых краінах, адзначыўшы, што ў Еўропе прасочваецца відэавочнае нежаданне памятаць гісторыю і імкненне максімальна сказіць гістарычныя падзеі. «Ім складана прызнаць, што яны ў нечым удзячныя Чырвонай Арміі. Ім прасцей разбураць і не даваць памятаць, хто быў сапраўдным ворагам. Гэта прыводзіць і будзе прыводзіць да жудасных наступстваў. Але ёсць у гэтай сітуацыі і нешта абнадзейвальнае: праўда заўсёды праб'ецца вонкі», — рэзюмаваў Аляксей Дзермант.

ЦЫВІЛІЗАЦЫЙНАЯ ГІЛЬЯЦІНА

«Можна з упэўненасцю сцвярджаць: тое, што мы сёння бачым па той бок граніцы — зносі помнікаў войнам-вызваліцелям, апаганенне савецкіх манументаў у Польшчы і Прыбалтыцы, Украіне і Чэхіі, — не што іншае, як прызнанне і канстатаванне ініцыятарамі гэтага варварства ўласнай бездапаможнасці і недасканаласці», — заявіў БелТА старшыня Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Савета Рэспублікі Таццяна Рунец. — Бо ваяваць такім чынам з мёртвымі зусім бяспечна, модна і ў кантэксце еўрапейскага нацызму, які адраджаецца».

талогіі ГрДУ імя Я. Купалы Віктар Ватыль. «Гэта праграма, замаяшаная на супрацьстаянні свайго — чужога, вышэйшага аўтахтона карэзнага жыхара і другагаасортнага прышэльца-ворага, адраджае літару і дух экстрэмізму, расізму і генцыду, вядомага з часоў Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай вайны», — сказаў Віктар Ватыль. Ён падкрэсліў, што гэты прызыў агучыла не прыватная асоба, а Аляксандр Кіршлэйнс. «Як член латвійскага парламента, ён аб'ектна выказаў пазіцыю латвійскага ўлад. Гэта ўлада рэалізоўвае парадак дня выгнання, пераследу і ізаляцыі рускіх, усяго рускага. І не толькі ў Латвіі, але і ва ўсёй Прыбалтыцы, ды і на ўсім фронце ўсходняй Еўропы», — адзначыў палітолаг.

Многія чыноўнікі Латвіі з'яўляюцца нашчадкамі памагатыя нацыстаў, заявіў у эфіры тэлеканала «Беларусь 1» лідар партыі «Цэнтр» латвійскі палітолаг Нормунд Гросцінш. «З 1991 года ў Латвію вярнуліся тыя, хто збег разам з фашыстамі ў 1944-м, а таксама іх дзеці. Напрыклад, прэм'ер-міністр нарадзіўся ў Злучаных Штатах. Ён грамадзянін ЗША. Зразумела, што яго бацькі трапілі туды вельмі простым спосабам — яны ўцякалі ад савецкіх войскаў спачатку ў Германію, а потым ужо праз нейкі час пераправіліся ў Штаты ці Канаду. Таксама была ў нас адна прэзідэнт у Латвіі — Вайра Віке-Фрэйберга, якая таксама ў 1944 годзе з'ехала з Латвіі разам з бацькамі перад наступленнем савецкіх войскаў. Гэта значыць, яны глядзяць на гэты помнік не як на помнік пераможцам, а як на напамін аб сваім паражэнні ў Вялікай Айчыннай вайне», — заўважыў Нормунд Гросцінш.

Палітолаг падкрэсліў: іх бацькі былі вельмі блізка да нацыстаў, якія кіравалі Рыгай. «Вось такімі

ОТЫМ ЧАСАМ

Бязвіз прадоўжылі да канца года

З улікам пазітыўных водгукаў і шматлікіх пажаданняў замежных грамадзян кіраўніком беларускай дзяржавы прынята рашэнне аб прадаўжэнні да канца 2022 года права бязвізавага ўезду, выезду і знаходжання ў Рэспубліцы Беларусь для грамадзян Літвы і Латвіі. Аб гэтым гаворыцца ў заяве МЗС Беларусі.

Тэрмін дзеяння ўведзенага раней спрощанага парадку перасячэння граніцы Рэспублікі Беларусь грамадзянамі шэрагу сумежных з Беларуссю дзяржаў завяршыўся 15 мая. «Гэты жэст добрай волі беларускага боку стаў наглядным пацвярджэннем імкнення нашай краіны да захавання добрасуседскіх адносін з адпаведнымі дзяржавамі, далейшаму развіццю міжасобасных кантактаў паміж простымі людзьмі нават ва ўмовах незаконнага санкцыйнага націску на Рэспубліку Беларусь», — адзначыў у МЗС. — Практыка бязвіза прадэманстравала значную цікавасць замежных грамадзян да Беларусі. Пасля працяглага кавіднага перапынку нашы суседзі атрымалі магчымасць сустрэцца са сваякамі, наведваць могілкі родных, вырашыць бытавыя пытанні. Традыцыйна вельмі запатрабаваныя лясчэнне і адпачынак у Беларусі. Не сакрэт, што такія паездкі сталі і добрай эканамічнай падтрымкай для людзей, якія маглі набыць тавары беларускай вытворчасці па ніжэйшых цэнах, чым у сябе на радзіме.

У вядомым назвалі прыемным, што многія з гасцей палічылі сваім абавязкам аддаць даніну

памяці загінулым у гады Вялікай Айчыннай вайны, наведваць гістарычныя мемарыялы ў Беларусі, дзе ў адрозненне ад цэлага шэрагу краін-суседзяў шануюць герояў і памятаюць урокі той страшнай трагедыі.

«На працягу месяца колькасць грамадзян латвійскіх дзяржаў, якія наведвалі Беларусь, няўхільна павялічалася. І гэта нягледзячы на антыбеларускую прапаганду, якая праводзілася ўладамі Літвы і Латвіі, запалохванне сваіх грамадзян дэзынфармацыяй аб сітуацыі ў Беларусі. Здзіўляе той факт, што добрыя пачынанні беларускага боку перапатчкова былі сустрэты фактычна «ў шыткі» чыноўнікамі суседніх дзяржаў, а грамадзяне, якія наведвалі Беларусь, падвяргаліся шальмаванню за распаўсюджванне аб'ектыўнай інфармацыі аб нашай краіне», — звярнулі ўвагу ў МЗС Беларусі.

З улікам пазітыўных водгукаў і шматлікіх пажаданняў замежных грамадзян кіраўніком беларускай дзяржавы прынята рашэнне аб прадаўжэнні да канца 2022 года права бязвізавага ўезду, выезду і знаходжання ў Рэспубліцы Беларусь для грамадзян Літвы і Латвіі. «Упэўнены, што гэты крок дасць магчымасць грамадзянам суседніх дзяржаў скласці ўласнае аб'ектыўнае ўраўненне аб сучаснай Беларусі, яе палітыцы і эканоміцы, бліжэй пазнаёміцца з культурнай нашчага народа. Такі канструктыўны падыход, заснаваны на інтарэсах перш за ўсё простых людзей, можа служыць арыенцірам для нашых заходніх суседзяў Беларусі ў плане пошуку шляхоў нармалізацыі адносін і няпростай сітуацыі ў рэгіёне», — заявілі ў беларускім знешнепалітычным ведамстве.

Пётр ДУНЬКО.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ООО «Утилизатор» (продавец) в лице ликвидатора ООО «Утилизатор» Толкачевой И.О., извещает о проведении 21 июня 2022 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	Тепловая пушка Master BV 690 FS диз., в комплекте: с гибким шлангом 330 мм-7,6 м и топливным шлангом (инв. № 1000085)	11 364,00	1 136,40
2	Тепловая пушка Master BV 690 FS диз., в комплекте: с гибким шлангом 330 мм-7,6 м и топливным шлангом (инв. № 1000086)	11 364,00	1 136,40
3	Тепловая пушка Master BV 690 FS диз., в комплекте: с гибким шлангом 330 мм-7,6 м и топливным шлангом (инв. № 1000089)	11 364,00	1 136,40
4	Туалетная кабина «ЭкоСтайл-Ecoorg» (инв. № 100046)	240,00	24,00
5	Туалетная кабина «ЭкоСтайл-Ecoorg» (инв. № н/у)	360,00	36,00
6	Туалетная кабина «ЭкоСтайл-Ecoorg» (инв. № н/у)	360,00	36,00
7	Выпрессовщик шкорной на тележке HVPT-75, усилие 75 т (инв. № 1000200)	1 560,00	156,00
8	Гайковёрт сетев ударн. бещет.800(950)Вт, HITACHI номер (2017-7) 7700/7 (инв. № н/у)	960,00	96,00
9	Гайковёрт сетев ударн. бещет.800 (950) Вт, HITACHI номер (2017-7) 7700/5 (инв. № н/у)	480,00	48,00
10	Гайковёрт аккум. ударный, METABO (инв. № н/у)	840,00	84,00
11	Гайковёрт аккум. ударный, METABO (инв. № н/у)	840,00	84,00
12	Монтажный пистолет DX76MX1 (инв. № н/у)	2 076,00	207,60
13	Монтажный пистолет DX76MX2 (инв. № н/у)	2 760,00	276,00
14	Гайковёрт пневматический длинный DSS 1, WURT (инв. № 1000173)	600,00	60,00
15	Динамометрический ключ (инв. № 1000038)	2 160,00	216,00

Продавец: общество с ограниченной ответственностью «Утилизатор», 246007, г. Гомель, ул. Федюнинского, 27.

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) осуществляется по контакту тел. 8 (029) 141-87-38, **Шахов Сергей Григорьевич**; заключение договора купли-продажи по тел. 8 (029) 345-09-66 – **ликвидатор Толкачева Ирина Олеговна. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, нерезиденты РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в российских рублях (RUB) – ПАО Сбербанк г. Москва, БИК 044525225, к/с 3010181040000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, ИНН 7707093993, к/с 3011181080000000154, БИК BLBBBY2X, ОАО «Белинвестбанк» УНП 407000029, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **19 мая 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 19 июня 2022 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

Для участия в аукционе предоставляется: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задаток) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь –

доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность, представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством). **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.** Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество, согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 №16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в населенных пунктах Курганского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	Дата, время и место проведения аукциона	20 июня 2022 года, в 15.00, индекс 222320 д. Курганье, ул. Центральная, 8, Курганский сельисполком, зал заседаний
2	Форма проведения	Открытый
3	Продавец и его адрес	Курганский сельский исполнительный комитет, дер. Курганье ул. Центральная дом 8, Смолевичского района Минской области
4	Земельный участок, кадастровый номер и адрес, наличие инженерной инфраструктуры, начальная (стартовая) цена продажи	<p>Лот № 1 – дер. Алексисо, 0.1399 га, кадастровый № 624882500101000360 – возможность подключения электроснабжения, водоснабжения, газоснабжения – 10 000 BYN.</p> <p>Лот № 2 – дер. Кленник, 0.1499 га, кадастровый № 624882505601000175 – возможность подключения электроснабжения, водоснабжения, газоснабжения – 9 000 BYN.</p> <p>Лот № 3 – дер. Берхмень, 0.1677 га, кадастровый № 624882501601000136 – возможность подключения электроснабжения, газоснабжения – 9 000 BYN.</p> <p>Лот № 4 – дер. Журавок, 0.2500 га, кадастровый № 624882503601000010, возможность подключения электроснабжения – 8 500 BYN.</p> <p>Лот № 5 – дер. Журавок, 0.2219 га, кадастровый № 624882503601000007, возможность подключения электроснабжения – 8 500 BYN.</p> <p>Лот № 6 – дер. Забродье, 0.1500 га, кадастровый № 624882500101000362, возможность подключения электроснабжения – 8 500 BYN.</p>
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (1 09 02) – земельный участок для размещения объектов садовой застройки (строительства и обслуживания жилого дома)
7	Расходы по организации и проведению аукциона	<p>Лот № 1 – градостроительный паспорт – 866,58 BYN; землеустроительное дело – 1185,88 BYN; государственная регистрация – 110,20 BYN.</p> <p>Лот № 2 – градостроительный паспорт – 616,71 BYN; землеустроительное дело – 901,38 BYN; государственная регистрация – 110,20 BYN.</p> <p>Лот № 3 – государственная регистрация – 66,15 BYN.</p> <p>Лот № 4 – государственная регистрация – 66,15 BYN.</p> <p>Лот № 5 – государственная регистрация – 66,15 BYN.</p> <p>Лот № 6 – градостроительный паспорт – 854,74 BYN; землеустроительное дело – 1092,07 BYN; государственная регистрация – 110,20 BYN.</p>
8	Условия аукциона	<p>+ затраты за публикацию информационного сообщения о проведении аукциона</p> <p>а) продажа по цене не ниже начальной; б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь постоянно проживающие на территории Республики Беларусь или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательством Республики Беларусь; в) без права предоставления расщорки; г) возмещать затраты на строительство, в том числе проектирование объектов расщорки инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку, в порядке и случаях, предусмотренных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 г. № 298; д) при подаче заявления на определенный лот только одним участником земельный участок продается по начальной цене, увеличенной на 5 %;</p> <p>е) наличие не менее двух участников; ж) получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство многоквартирного жилого дома; з) приступить к занятию (освоению) земельного участка в течение одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения прав на него;</p> <p>и) возместить затраты на изготовление праводств завершающих документов</p>
9	Ограничения в использовании	<p>Лот № 1 – участки, расположенные в охраняемых зонах линии связи и радиолокации (площадь – 0,0021 га), участки, расположенные на мелиорируемых землях (площадь – 0,1399 га).</p> <p>Лот № 6 – участки, расположенные в зонах отдыха (площадь – 0,1500 га), участки, расположенные в водоохранных зонах рек и водоемов (площадь – 0,1500 га).</p>
10	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона.
11	Сумма задатка и реквизиты продавца	Получатель: Курганский сельский исполнительный комитет, 10 % от начальной (стартовой) цены земельного участка, р/с BY26AKBB 36046270518946200000, ЦБВ № 621, ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Смолевичи, ул. Советская, 130а, БИК FRDDY2X, УНП 600023808 (с пометкой «задаток за земельный участок»)
12	Порядок предв. ознак. на местности с зем. участком	Каждая среда с 10.00 до 13.00
13	Начало приема документов	С 20 мая 2022 года в рабочие дни ежедневно
14	Окончательный срок приема документов	14 июня 2022 года в 17.30
15	Контактный телефон	8 01776-24-293, -24-292

Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения результатов аукциона внести плату за земельный участок, а также возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона (лот № 1 – 2162,66 BYN; лот № 2 – 1581,09 BYN; лот № 3 – 110,20 BYN; лот № 4 – 66,15 BYN; лот № 5 – 66,15 BYN, лот № 6 – 2057,01 BYN).

Примечание: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
3. Физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт и его копия) покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае если интересы покупателя представляет иное лицо).

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 3» – продавец (организатор аукциона) 10 июня 2022 года в 11.00 проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества

Сведения о предмете аукциона (лот № 2)	Начальная цена продажи со скинанием на 70 %, бел. руб., без НДС	Место нахождения имущества	Сумма задатка, бел. руб.
Административно-бытовой корпус площадью 142,0 кв. м с входящими составными частями и принадлежностями: ограждение железобетонное и деревянное, покрытие асфальтобетонное	38 704,16	Могилевская область, Бобруйский р-н, Химовский с/с, д. Слобода	3 870,00
Склад площадью 263,0 кв. м			
Весовая площадка 7,0 кв. м с входящими в составные части и принадлежностями – теновая навес			

1. Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, 8 0222 712424.

2. Общая стоимость имущества: 38704,16 бел. руб. без НДС.

3. Информация о земельном участке. Имущество, предлагаемое к отчуждению расположено на земельном участке, находящемся в постоянном пользовании ОАО «ДСТ № 3» с кадастровым номером 720884806101000001

4. Дата, время и место проведения аукциона: **10.06.2022 в 11.00** по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, каб. 33.

5. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 06.06.2022 г.; время: 17.00. При подаче заявления лица, желающего принять участие в аукционе, подписывается с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

6. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

7. Участник аукциона за 3 дня до проведения аукциона должен перечислить организатору аукциона задаток в размере 10 % от первоначальной стоимости без НДС. Расчет задатка (расчетный) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с BY54BSPB30121192410119330000 код BPSBY2X в региональной дирекции № 600 ОАО «СберБанк», УНП 700049607, ОКПО 03454762.

8. Информация о порядке и сроках возмещения затрат на организацию и проведение аукциона: в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

9. Сроки подписания договора купли-продажи: договор купли-продажи имущества должен быть подписан победителем аукциона (претендентом на покупку) в редакции организатора аукциона после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и предоставления организатору аукциона копий платежных документов, но не позднее 5 рабочих дней.

10. Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 3» размещены в газете «Звезда», на сайте ОАО «ДСТ № 3».

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества СП ООО «Унибокс» (УНП 101449345), объявляет о проведении **02.06.2022 г.** в 10.00 публичных торгов

по адресу: г. Минск, ул. Гурского, д. 226, комн. 501

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: <https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2022/05/spisok-imushchestva-utiboks-02.06.22.pdf>

Продавец: СП ООО «Унибокс»
Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурского, д. 226, комн. 501; тел. +375296083100; contact@bankrottorg.by

Для участия в торгах необходимо оплатить задаток в размере 10 % от начальной стоимости лота не позднее **01.06.2022 г.** на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933, в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с **9.00 19.05.2022** по **17.00 01.06.22** по адресу: г. Минск, ул. Гурского, д. 226, комн. 501.

К заявке на участие в торгах прилагаются (для юридических лиц) следующие документы:

- свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП);
- устав юридического лица;
- решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета электронных торгов, по итогам их проведения;
- для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в день проведения торгов. В случае признания торгов несостоявшимся предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претендент на покупку), при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение торгов составили: за размещение объявления о проведении торгов в базе данных ЕПРСБ – 240,00 бел. руб.; стоимость размещения объявления в газете «Звезда» согласно счету-фактуре. Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти календарных рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок оплаты по договору купли-продажи: в течение пятнадцати календарных дней с даты проведения торгов.

Утратившую квалитацию: «1CV Квалитация о приеме наличных денежных средств» в количестве 1 штуки серии ВА № 3037581 в представительстве Белгосстраха по Минскому району считать **недействительной.**

Закрытое акционерное общество «БТА Банк»

Финансовая отчетность и аудиторское заключение независимых аудиторов за год, закончившийся 31 декабря 2021 года

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет о финансовом положении за год, закончившийся 31 декабря 2021 года
(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	31 декабря 2021 года	31 декабря 2020 года
АКТИВЫ			
Денежные средства и их эквиваленты	5	60 616	84 644
Обязательные резервы в Национальном банке Республики Беларусь	6	2 939	3 850
Производные финансовые активы		-	4
Средства в банках и иных финансовых учреждениях	7	312	403
Ценные бумаги, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	8	80 065	74 490
Кредиты клиентам	9	237 582	259 414
Основные средства, нематериальные активы и активы в форме права пользования	10	12 666	12 020
Инвестиционная недвижимость	11	-	836
Имущество, изъятые в результате взыскания	12	1 072	195
Актив по текущему налогу на прибыль	13	74	275
Прочие активы	14	1 478	866
Итого активы		396 804	436 997
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ			
Средства Национального банка Республики Беларусь	15	12 049	-
Средства банков и иных финансовых учреждений	16	16 054	52 941
Средства клиентов	17	281 454	297 483
Долговые ценные бумаги, выпущенные банком	18	13 761	15 577
Производные финансовые обязательства	19	14	2
Прочие обязательства	19	2 678	2 565
Обязательство по отложенному налогу на прибыль	13	292	20
Субординированные кредиты (займы)	20	17 154	17 337
Итого обязательства		343 456	385 925
КАПИТАЛ			
Уставный капитал	21	45 318	45 318
Накопленный убыток		1 535	(602)
Фонд переоценки ценных бумаг		458	428
Фонд переоценки основных средств		6 037	5 928
Итого капитал		53 348	51 072
ИТОГО КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		396 804	436 997

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет о совокупном доходе за год, закончившийся 31 декабря 2021 года
(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	2021 год	2020 год
Процентные доходы		32 755	30 922
Процентные расходы		(23 213)	(19 007)
Чистый процентный доход	23	9 542	11 915
Эффект от обесценения актива при первоначальном признании	(111)		
Резерв под обесценение финансовых активов, по которым начисляются проценты	(3 793)		(4 149)
Чистый процентный доход после резерва под обесценение финансовых активов, по которым начисляются проценты	5 638		7 766
Чистые комиссионные доходы	24	6 016	4 431
Чистая прибыль по операциям в иностранной валюте: торговые операции		483	(2 112)
переоценка валютных статей		3 559	5 569
Финансовый результат от продажи ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		(7)	(116)
Прочие доходы	25	284	376
Непроцентные доходы		10 335	8 148
Расходы на персонал	26	(7 657)	(7 397)
Амортизация	10	(1 131)	(983)
Прочие операционные расходы	14,19,26	(4 812)	(5 102)
Непроцентные расходы		(13 600)	(13 482)
Прибыль до налогов		2 373	2 432
Расходы по налогу на прибыль	13	(236)	(125)
Чистая прибыль		2 137	2 307
Прибыль на простую акцию (рублей)		1 539,63	1 622,1
Прочий совокупный доход			
<i>Прочий совокупный доход, не подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах</i>			
Результат от изменения стоимости зданий	10	145	884
Расход по отложенному налогу на прибыль от изменения стоимости зданий	13	(36)	(221)
<i>Прочий совокупный доход, подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах</i>			
Переоценка справедливой стоимости ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	(7)	(116)	
За вычетом финансового результата от продажи ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости в составе прочего совокупного дохода, перенесенного в отчет о прибыли и убытках		7	116
Резерв под обесценение ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		30	392
Прочий совокупный доход		139	1 055
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ ДОХОД		2 276	3 362

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет об изменении капитала за год, закончившийся 31 декабря 2021 года
(в тысячах белорусских рублей)

	Уставный капитал	Фонд переоценки основных средств	Фонд переоценки ценных бумаг	Накопленный убыток	Итого капитал
31 декабря 2019 года	45 318	5 265	36	(2 909)	47 710
Чистая прибыль за год	-	-	-	2 307	2 307
Прочий совокупный доход:					
Изменение оценочного резерва под ожидаемые кредитные убытки по ценным бумагам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход					
	-	-	392	-	392
Изменение стоимости основных средств за счет переоценки					
	-	663	-	-	663
Итого общий совокупный доход за год	-	663	392	2 307	3 362
31 декабря 2020 года	45 318	5 928	428	(602)	51 072
Чистая прибыль за год	-	-	-	2 137	2 137
Прочий совокупный доход:					
Изменение оценочного резерва под ожидаемые кредитные убытки по ценным бумагам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход					
	-	-	30	-	30
Изменение стоимости основных средств за счет переоценки					
	-	109	-	-	109
Итого общий совокупный доход за год	-	109	30	2 137	2 276
31 декабря 2021 года	45 318	6 037	458	1 535	53 348

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет о движении денежных средств за год, закончившийся 31 декабря 2021 года
(в тысячах белорусских рублей)

	2021 год	2020 год
Денежные потоки от операционной деятельности		
Проценты полученные	33 224	29 456
Проценты уплаченные	(23 224)	(19 390)
Комиссии полученные	7 929	6 239
Комиссии уплаченные	(1 917)	(1 753)
Реализованный доход за вычетом расходов по операциям с иностранной валютой	4 042	(2 112)
Расходы на персонал	(7 657)	(7 413)
Прочие полученные доходы	958	1 211
Прочие уплаченные расходы	(5 050)	(5 071)
Денежные потоки от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах и уплаты налога на прибыль	8 305	1 167
Чистое (увеличение)/уменьшение операционных активов		
Средства в Национальном банке	911	(1 248)
Средства в банках и иных финансовых учреждениях	11	1 531
Кредиты клиентам	10 582	(32 318)
Прочие активы	2 654	(524)
Чистое увеличение/(уменьшение) операционных обязательств		
Средства в Национальном банке	11 558	-
Средства банков и иных финансовых учреждений	(36 660)	36 523
Средства клиентов	(9 571)	24 479
Прочие обязательства	444	478
Чистые денежные потоки от операционной деятельности до налога на прибыль	(11 766)	30 088
Уплаченный налог на прибыль	209	(139)
Чистое поступление денежных средств от операционной деятельности	(11 557)	29 949
Денежные потоки от инвестиционной деятельности		
Продажа ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости в составе прочего совокупного дохода	32 247	30 857
Покупка ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости в составе прочего совокупного дохода	(39 627)	(46 730)
Поступления от выбытия основных средств и нематериальных активов	4	4
Приобретение основных средств и нематериальных активов	(1 654)	(999)
Чистое расходование денежных средств от инвестиционной деятельности	(9 030)	(16 868)
Денежные потоки от финансовой деятельности		
Выпуск облигаций	18 840	54 715
Погашение облигаций, выпущенных банком	(20 452)	(79 003)
Платежи в отношении основной суммы обязательства по аренде	(358)	(403)
Чистое (расходование)/поступление денежных средств от финансовой деятельности	(1 970)	(24 691)
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты		
Изменение денежных средств и их эквивалентов	(24 359)	(3 069)
Денежные средства и их эквиваленты (до вычета резерва), на начало года	85 066	88 135
Денежные средства и их эквиваленты (до вычета резерва), на конец года	60 707	85 066

Подписано и утверждено к выпуску от имени Правления Банка:

Доронкевич А.В.
Председатель Правления
29 апреля 2022 года
г. Минск

Паденова Л.Б.
Главный бухгалтер
29 апреля 2022 года
г. Минск

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Руководству, акционерам
Закрытого акционерного общества «БТА Банк»
Дата: 29 апреля 2022 года
www.btbank.by

Аудиторское мнение

Мы провели аудит финансовой отчетности Закрытого акционерного общества «БТА Банк» (далее – ЗАО «БТА Банк», «Банк», «аудируемое лицо») (место нахождения: Республика Беларусь, 220123, г. Минск, ул. В. Хоружай, 20-2; сведения о государственной регистрации: зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 25 июля 2002 года, регистрационный номер 807000071; УНП: 807000071), состоящей из:
 ▶ отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2021 года;
 ▶ отчета о совокупном доходе, об изменении капитала, о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату;
 ▶ примечаний к финансовой отчетности, включающих краткое изложение основных положений учетной политики.
 По нашему мнению, прилагаемая финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных аспектах финансовое положение ЗАО «БТА Банк» по состоянию на 31 декабря 2021 года, а также его финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – «МСФО»).
 Руководство Банка несет ответственность за подготовку данной публикуемой обобщенной финансовой отчетности на основе проаудированной финансовой отчетности в соответствии с Инструкцией № 19.

Руководитель задания,
Заместитель директора по аудиту
Руководитель аудиторской группы,
Менеджер по аудиту

А.С. Мисюк

Е.О. Жизневская

Дата аудиторского заключения: 29 апреля 2022 года

Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь

Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 29 апреля 2022 года

Должность, Ф.И.О.

Гл. бухгалтер Падёнова Л.Б.

Подпись

СВЕДЕНИЯ ОБ АУДИТОРЕ

Наименование
Место нахождения
Сведения о государственной регистрации
УНП

ООО «БДО»

Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, помещение 7
Свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 15.11.2013 190241132

Крынічка

Выдавец рубрыкі: Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Міжземнаморскія травы ў адкрытым грунце

Міжземнаморскія травы — гэта вострыя прыправы, якія надаюць асаблівы смак страў італьянскай, французскай, грэчаскай кухні. Сушаныя сумесі звычайна ўключаюць базілік, арэгана, размарын, чабор, аніс, маркоўнік. Гэтыя і іншыя паўднёвыя культуры рэальна вырастаюць на ўласных градцы.

Самыя папулярныя травы

Базілік — рэзкая аднагадовая расліна з гладкім авальным лісцем. Сустракаюцца зялёныя і фіялетаваы сарты. Валодае прыемным свежым водарам. Выдатна спалучаецца з сырам, таматамі, алівамі, чырвоным мясам.

Арэгана — шматгадовая травяністая расліна. У параўнанні са звычайнай для нашага рэгіёна мацярдушкай мае больш востры прысмак з-за павышанага ўтрымання эфірных алеяў. Незамежная дабўака да ліцы.

Размарын — вечназялёны шматгадовы куст, лісты якога чымсьці нагадваюць іглицу, але больш плоскія і мяккія. Мае востры, камфорны смак. З ім рыхтуюць грэчаскую мусаку, марыную рыбу, мяса, квас, капусту. Вырошчваюць размарын звычайна з чаранку. Узімку пажадана пераносіць у памяшканне ці аранжарыю.

Чабор — нізкарослы травяністы паўкуст. Прыгожа цвіце, выдатны меданос. Шырока выкарыстоўваецца ў народнай медыцыне дзякуючы антыбактэрыяльным уласцівасцям. Чай з чабару выдатна асыжае, спыняе боль у горле, паляпшае страваванне.

Сатурэя — прамасцячая аднагадовая расліна. Папулярная запраўка да мяса, тататных саусаў і ага-

роднінных загатоўак у Балгарыі, Малдавіі, на Каўказе. У краінах ЕС афіцыйна прызнаны лекавай раслінай з антыпаразітным і супрацьгрыбковым дзеяннем.

Аніс — нагадвае кроп, але ў ежу прыдатнае толькі сухое насенне. Яго дадаюць да выпечкі, у дэсерты і напоі. Культура вытрымлівае замаразкі, любіць багатыя арганічныя глебы і патрабуе шмат вільгаці ў перыяд росту.

Маркоўнік — яшчэ адзін прадстаўнік сямейства парасонавых. Лісты па форме падобныя на папараць. Суквецці, смак, пах і сфера прымянення амаль такія ж, як у пятрушкі.

Фенхель — калі б не патоўшчаны карань, яго было б лёгка збытчаць са звычайным кропам. У міжземнамор'і белую частку сцябла («цыбуліну») ядуць як гародніну — вараць, тушаць, сырой рэжуць на салаты або ўжываюць цалкам. Багатае на эфірныя алеі насенне заварваецца як сродак ад кашлю.

Асаблівасці клімату

Каб зразумець, як вырошчываць міжземнаморскую траву ў адкрытым грунце, у першую чаргу варта вывучыць умовы надвор'я, характэрныя для іх роднага рэгіёна. У дадзенай мяцовасці пераважае субтрапічны клімат з дажджлівымі зімамі і засушлівым летам.

Гадавая колькасць сонечных дзён там складае ад 160 да 300, прычым большая іх частка прыпадае на перыяд з чэрвеня да кастрычніка.

Тэмпература ў гэты час практычна ніколі не опускаецца ніжэй за +15°C, але і рэдка перавышае камфортную +25°C. Менавіта такое асяроддзе з'яўляецца аптымальным для большасці мясцовых раслін, таму яго умовы давядзецца максімальна ўзнавіць на ўчастку для будучых насадак.

Вырошчванне расады

Паколькі ва ўмераным кліматычным поясе ўстойлівае пацяпленне пачынаецца не раней за май, паўднёвыя культуры неабходна спачатку сеяць у памяшканні (на падаконніку або ў цяплицы), а на вуліцу пераносіць ужо адужэлыя парасткі. Гэты варыянт лепш за ўсё падыходзіць для міжземнаморскіх траў з іх надзвычай дробным насеннем і працяглым працэсам з'яўлення ўсходаў.

Уладкаванне градкі

Ідэальнае месца для вырошчвання міжземнаморскіх траў — на паўднёвым боку, побач з якім няма цяністых дрэў і будынкаў.

Галоўныя патрабаванні да глебы — добрая паветра- і водапранікальнасць, нейтральная кіслотнасць, наяўнасць пажыўных рэчываў.

Міжземнаморскія расліны вельмі святлолюбівыя. Базілік, размарын, чабор, арэгана, сатурэю трэба высаджваць там, дзе на працягу дня даўжэй затрымліваецца сонца. Іх нельга зацяняць агароджамі, кустамі, кветкамі — толькі прамыя прамяні і свежае паветра забяспечыць здоравае развіццё гэтай капрызнай рэзкай травы. Крыху менш патрабавальнымі да святла з'яўляюцца «сваякі» кропу — аніс, фенхель, маркоўнік. Іх можна пасеяць проста ў адкрыты грунт побач з гароднінай.

Умеранае ўвільгатненне патрабуецца ў асноўным на этапе ўкаранення расады. У далейшым паўднёвыя расліны здольныя абыходзіцца без дадатковага паліва. У гарачае надвор'е яны набываюць больш насычаны водар, а дажджлівае халоднае лета можа прывесці да загнівання каранёў. Калі доўга стаіць спякотнае надвор'е і лісце пачынае вянуць, паліў неабходна праводзіць вечарам, пасля заходу сонца.

Некаторыя расліны (асабліва базілік) трэба перыядычна абрываць над 5-6 лісцікамі цэнтральнага сцябла — так яны лепш разрастаюцца ўшыркі і не зацвітаюць раней часу. Сабранае зялёніва можна здрабніць і высушыць, замаразіць або ўжыць у свежым выглядзе.

СЁННЯ

Месяц

Поўня 16 мая.

Месяц у сузор'і

Казярога.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	5.01	21.12	16.11
Віцебск —	4.44	21.08	16.24
Магілёў —	4.51	21.02	16.11
Гомель —	4.55	20.51	15.56
Гродна —	5.18	21.26	16.08
Брэст —	5.26	21.19	15.53

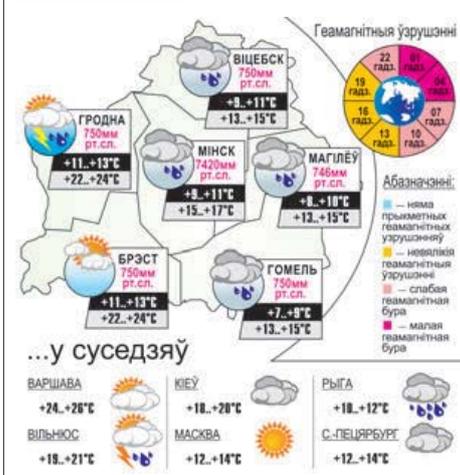
Імяніны

Пр. Дзяніса.
К. Іны, Мікалая, Пятра.

Фота Надзеі НИКАЛАЕВІЧ.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

— Тата, а калі мяне бусел прынёс?
— Пятага красавіка, сынок.
— Вось выдатна, якраз у дзень майго нараджэння!
— Ты глядзі ў мяне!
— Ну не! Сам у сабе глядзі!

— Я ніколі ў жыцці не тузаў дзюльчынак за касічкі, бо адзін раз у вёсцы тузануў за хвост каня...
«Орбіт» умацоўвае не толькі зубы, але і парты ў школе.

Даты

Падзеі

Людзі

19 МАЯ

1782 год — нарадзіўся Іван Фёдаравіч Паскевіч, ваенны і дзяржаўны дзеяч, генерал-фельдмаршал. Яго маці — нашчадак старажытнага шляхецкага роду з Магілёўшчыны. Паскевіч — адзін з чатырох поўных кавалераў ваеннага ордэна святога вялікамушнікі Георгія Пераманосца. Падчас вайны 1812 года вызначыўся ў баях пад Салтанаўкай на Магілёўшчыне. Камандаваў рускімі войскамі ў Закаўказзі. У 1854 годзе, спаслаўшыся на кантузію, пакінуў армію і пераехаў у Гомель. Пры Паскевічу атрымаў далейшае развіццё Гомельскі палацава-паркавы ансамбль. Тут ён сабраў вялікую калекцыю твораў мастацтва.

1937 год — нарадзіўся Уладзімір Сяргеевіч Салдатаў, беларускі вучоны, акадэмік НАН Беларусі, доктар хімічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь. Распрацаваў навуковыя асновы і тэхналогію атрымання хімічна актыўных тэкстыльных матэрыялаў, якія знайшлі прымяненне ў ачышчэнні вады і паветра і ў якасці індывідуальных сродкаў аховы чалавека ад таксічных рэчываў. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола, Дзяржаўнай прэміі БССР.

1849 год — пасля высылкі з Прусіі Карла Маркса выйшаў апошні нумар «Новай рэйнскай газеты», якая выдавалася К. Марксам і Ф. Энгельсам. Нумар быў надрукаваны чырвонай фарбай і стаў сенсацыяй.

1922 год — II Усерасійская канферэнцыя камсамола прыняла рашэнне аб паўсюдным стварэнні піянерскіх атрадаў.

1932 год — нарадзілася Мая Рыгораўна Булгакава, савецкая і расійская актрыса, народная артыстка РСФСР. Здымалася ў фільмах: «Крылы», «У агні броду няма», «Злачыства і пакаранне», «Цыган», «Ягор Булычоў і іншыя», «Соль зямлі» і многіх іншых. Загінула ў 1994 годзе, усяго на тры месяцы перажыўшы свайго чацвёртага мужа, аўстрыйскага камуніста Пятра Добіяса, які дзеля яе пераехаў у СССР.

РЭНЭ ДЭКАРТ:
«Мала мець добры розум, галоўнае — добра яго прымяняць».